

PANEVĖŽIO APSKRITIES EKONOMIKOS STRUKTŪRA IR RAIDA

Regioninė ekonomikos apžvalga

Parengta 2023 m. kovo 31 d.

Santrauka

- Panevėžio apskritis yra 5-ta didžiausia tiek pagal gyventojų skaičių, tiek pagal daugelį ekonominių rodiklių. Joje sukuriama **5,4%** (2021 m.) **Lietuvos BVP**. BVP vienam gyventojui siekia 14,1 tūkst. Eur (70% šalies vidurkio).
- Pusė (52,2%) apskrities BVP sukuriama 2 sektoriuose: **pramonės** bei **paslaugų** (prekybos, transporto, apgyvendinimo ir maitinimo).
- Nedidelės **materialinės investicijos** (52% mažesnės nei šalies vidurkis) riboja galimybes diegti technologines naujoves, didinti našumą ir konkurencingumą.
- Santykinai mažos **tiesioginės užsienio investicijos** (26% šalies vidurkio, 2021 m.), rodo nepakankamai išplėtotus ilgalaikius tarptautinius ekonominius verslo ryšius ir eksporto augimo galimybes.
- Panevėžio apskrityje, kaip ir kitur šalyje, **dominuoja labai mažos įmonės**. Jų skaičius auga labiausiai.
- Darbo našumas Panevėžio apskrityje veikiančiose įmonėse buvo 27,8% mažesnis nei šalies vidurkis. Našiausias apskrityje buvo **elektros, dujų, vandens tiekimo ir atliekų tvarkymo** sektorius. Taip pat išsiskiria **švietimo, sveikatos priežiūros ir kita komunalinė ir socialinė aptarnavimo veikla** (našumas siekė 91,8% sektoriaus našumo šalyje), kur atotrūkis nuo sektoriaus vidurkio šalyje buvo mažiausias.

Santrauka

- **Lietuviškos kilmės prekių eksporto** vertė 2022 m. siekė 6,9% visos lietuviškos kilmės prekių eksporto vertės Lietuvoje.
- Šios apskrities ekonomika **gana stipriai orientuota į eksportą** – bendra prekių ir paslaugų eksporto vertės dalis (42,3%) pardavimuose 2022 m. buvo viena didžiausių tarp apskričių. Panevėžio apskrities eksporto struktūroje dominuoja **prekių eksportas**, kuris 2022 m. sukūrė **68,2% visos eksporto vertės**.

Makroekonominiai rodikliai

- Bendrasis vidaus produktas (BVP)
- Materialinės investicijos
- Tiesioginės užsienio investicijos (TUI)
- Darbo rinka
- Darbo našumas
- Darbo užmokestis

Bendrasis vidaus produktas (BVP)

Panevėžio apskirtyje sukuriamas 5% šalies BVP

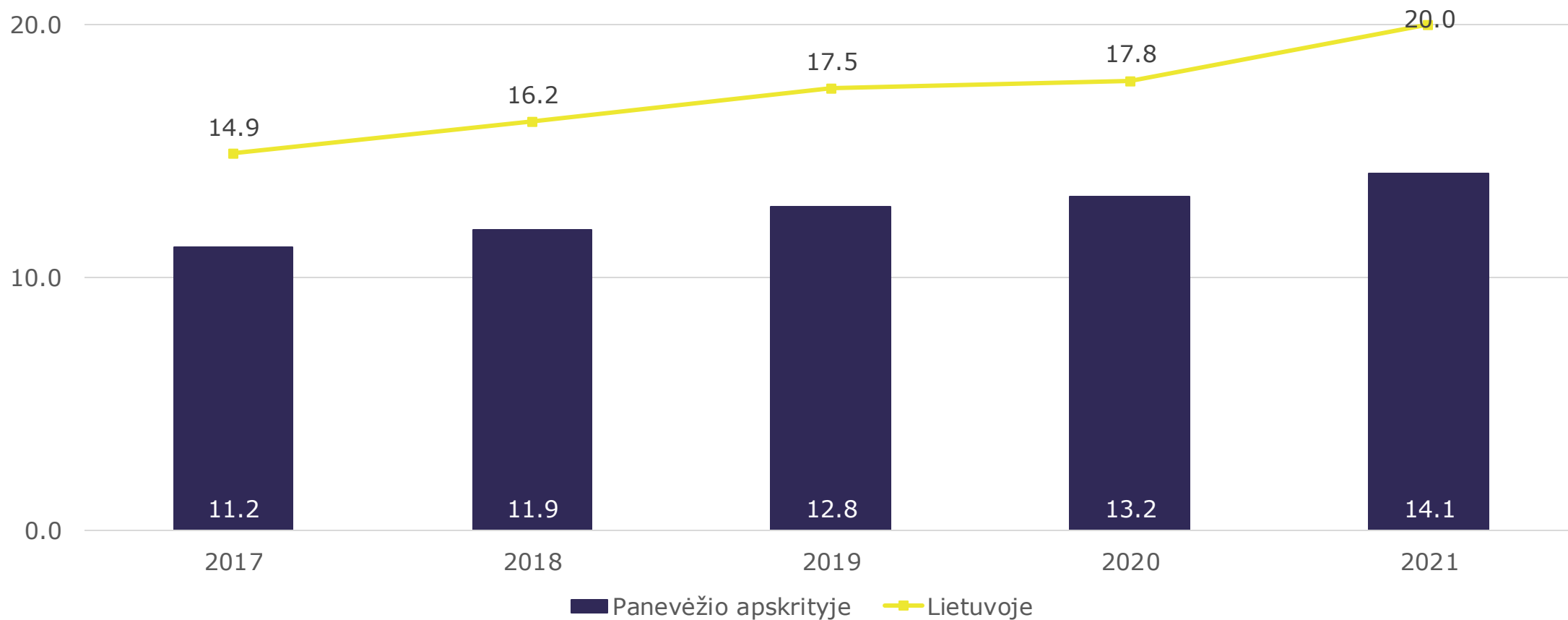
BVP to meto kainomis, 2021 m.

Apskritis	BVP to meto kainomis, mln. Eur	Struktūra, %	Metinis pokytis, mln. Eur	Metinis pokytis, %	Pokytis 2017-2021 m.	Vidutinis metinis pokytis (2017-2021), %
Lietuvos Respublika	56179,1	100,0	6409,5	12,9%	13902,8	7,4%
Vilniaus apskritis	24237,3	43,1	3017,4	14,2%	7043,4	9,0%
Kauno apskritis	11637,2	20,7	1430,2	14,0%	3011,4	7,8%
Klaipėdos apskritis	5945,2	10,6	629,2	11,8%	1174,2	5,7%
Šiaulių apskritis	3917,1	7,0	383,2	10,8%	804,0	5,9%
Panevėžio apskritis	3023,6	5,4	261,1	9,5%	543,4	5,1%
Telšių apskritis	1792,7	3,2	193,8	12,1%	310,2	4,9%
Marijampolės apskritis	1627,1	2,9	139,0	9,3%	327,4	5,8%
Alytaus apskritis	1574,1	2,8	145,1	10,2%	259,3	4,6%
Utenos apskritis	1422,4	2,5	103,8	7,9%	240,8	4,7%
Tauragės apskritis	1002,4	1,8	106,8	11,9%	188,7	5,4%

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

≡ BVP vienam gyventojui Panevėžio apskrityje augo vidutiniškai po 6% kasmet

BVP vienam gyventojui, tūkst. Eur

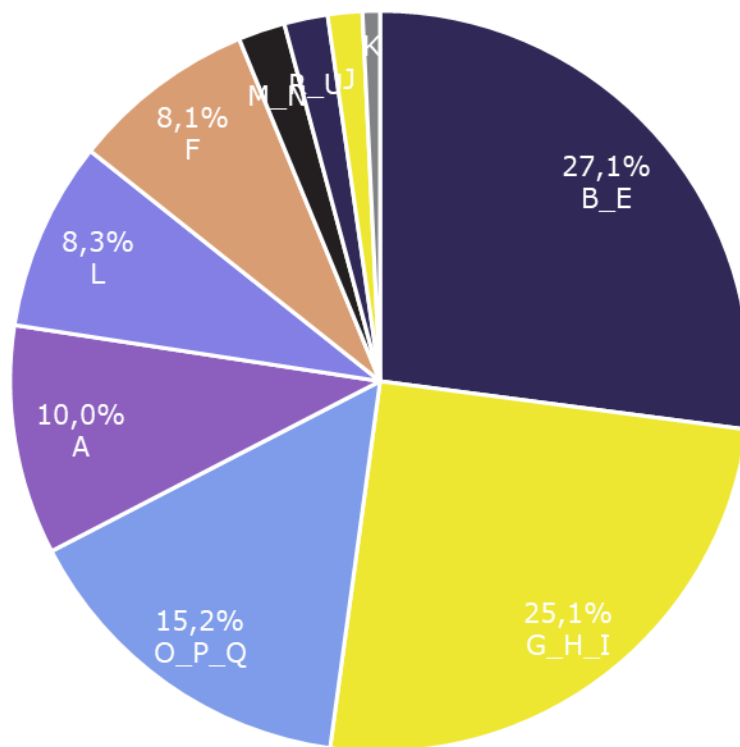

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra.

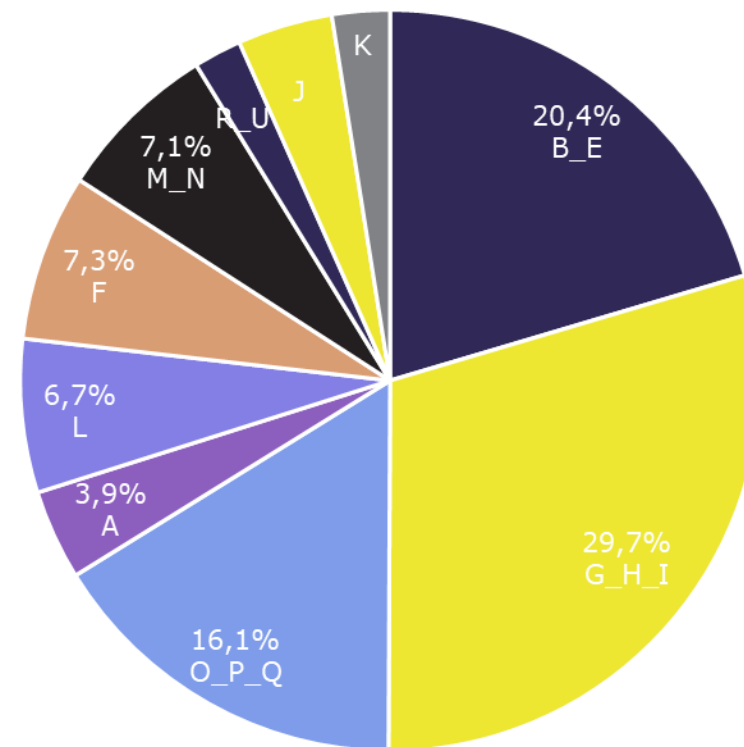
☞ Pusė Panevėžio apskrities BVP sukurama pramonėje bei paslaugų sektoriuje

Bendrosios pridėtinės vertės struktūra, 2020 m.

Panevėžio apskrityje

Lietuvoje

B_E – Pramonė; G_H_I - Didmeninė ir mažmeninė prekyba; transportas; apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla; O_P_Q - Viešasis valdymas ir gynyba; švietimas; žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas; A - Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė; L - Nekilnojamojo turto operacijos; F - Statyba; M_N - Profesinė, mokslinė ir techninė veikla; administracinė ir aptarnavimo veikla; R_U - Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla, namų ūkio reikmenų remontas ir kitos paslaugos; J - Informacija ir ryšiai; K - Finansinė ir draudimo veikla.

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

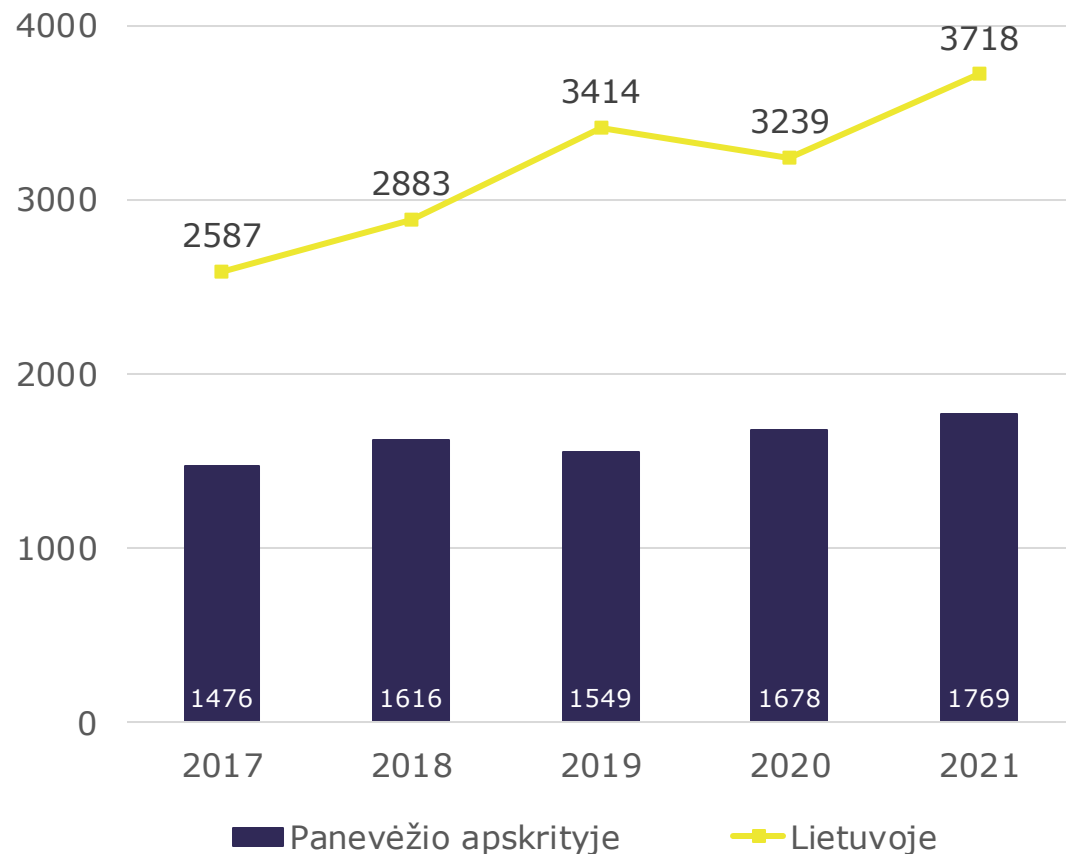

Materialinės investicijos

Materialinės investicijos Panevėžio apskrityje siekia vos 4% šalies materialinių investicijų

Materialinės investicijos, tenkančios 1-am gyventojui, Eur

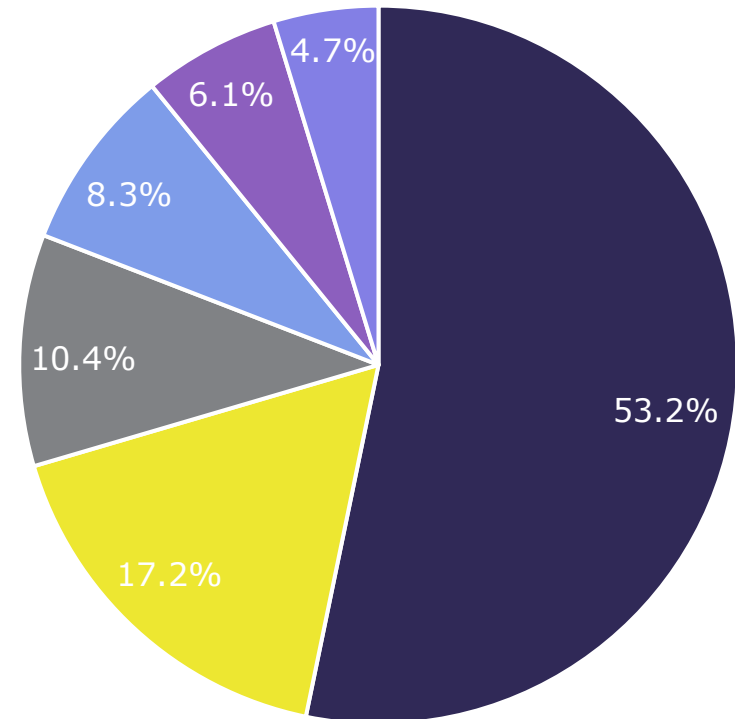

- Materialinės investicijos (to meto kainomis) 2021 m. Panevėžio apskrityje sudarė **379,4 mln. eurų**, arba **3,6%** visų materialinių investicijų tais metais Lietuvoje.
- **2021 m.** per metus materialinės investicijos Panevėžio apskrityje padidėjo **27,7 mln. eurų** (arba **7,8%**).
- Vidutiniu laikotarpiu, nuo **2017 m. iki 2021 m.**, materialinės investicijos Panevėžio apskrityje padidėjo **51,8 mln. eurų** arba vidutiniškai **po 3,7%** kasmet (Lietuvoje augo – 9,3%).

☰ Pusė apskrities materialinių investicijų 2021 m. įgyvendino Panevėžio miesto savivaldybėje veikiančios įmonės

Materialinių investicijų pasiskirstymas 2021 m. Panevėžio apskrityje pagal savivaldybes

Panevėžio m. sav.	53,2%
Panevėžio r. sav.	17,2%
Rokiškio r. sav.	10,4%
Pasvalio r. sav.	8,3%
Biržų r. sav.	6,1%
Kupiškio r. sav.	4,7%

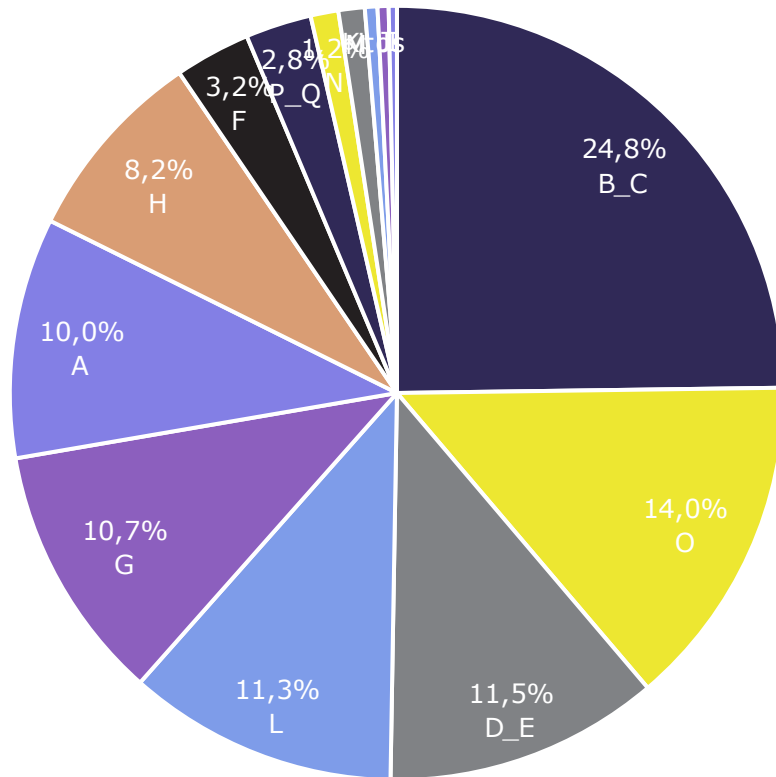

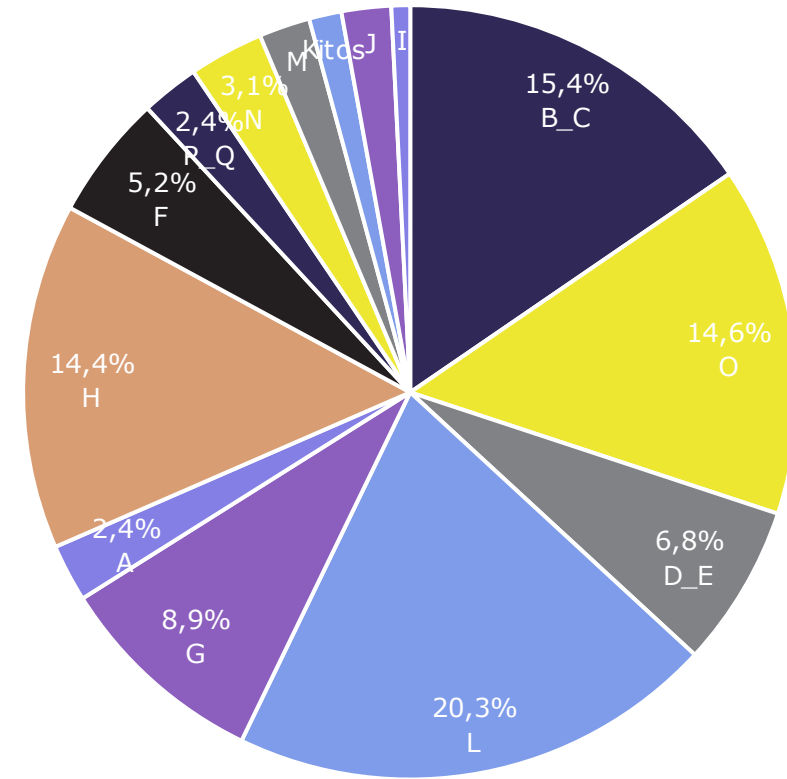
Panevėžio apskrityje daugiausiai materialinių investicijų atliekama apdirbamosios gamybos veikloje

Materialinės investicijos pagal ekonomines veiklos rūšis, 2021 m.

Panevėžio apskrityje

Lietuvoje

B_C - Kasyba ir karjerų eksploatavimas; apdirbamoji gamyba; O - Viešasis valdymas ir gynyba; privalomasis socialinis draudimas; D_E - Elektros, dujų, vandens tiekimas ir atliekų tvarkymas; L - Nekilnojamojo turto operacijos; G - Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas; A - Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė; H - Transportas ir saugojimas; F - Statyba; P_Q - Švietimas, sveikatos priežiūra ir kita komunalinė ir socialinė aptarnavimo veikla; N - Administracinė ir aptarnavimo veikla; M - Profesinė, mokslinė ir techninė veikla; Kitos - Kitos ekonominės veiklos rūšys; J - Informacija ir ryšiai; I - Apgyvandinimo ir maitinimo paslaugų veikla.

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

2021 m. labiausiai materialinės investicijos augo gamybinėse įmonėse

Materialinės investicijos ir jų pokytis Panevėžio apskrityje 2021 m.

Materialinės investicijos pagal ekonomines veiklas	Metinis pokytis tūkst. EUR	Pokytis, %
Iš viso pagal ekonomines veiklos rūšis	27584	7,8%
Kasyba ir karjerų eksploatavimas, apdirbamoji gamyba	12773	15,7%
Transportas ir saugojimas	12203	65,1%
Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	10667	38,9%
Didmeninė ir mažmeninė prekyba, variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas	10375	34,1%
Elektros, dujų, vandens tiekimas ir atliekų tvarkymas	5755	15,2%
Statyba	3750	45,5%
Švietimas, sveikatos priežiūra ir kita komunalinė ir socialinė aptarnavimo veikla	2642	33,8%
Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	2339	2,3
Administracinė ir aptarnavimo veikla	812	22,7%
Informacija ir ryšiai	402	29,7%
Kitos ekonominės veiklos rūšys	236	13,5%
Apgyvandinimo ir maitinimo paslaugų veikla	-6240	-82,8%
Nekilnojamojo turto operacijos	-13579	-24,1%
Viešasis valdymas ir gynyba, privalomasis socialinis draudimas	-14551	-21,5%

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

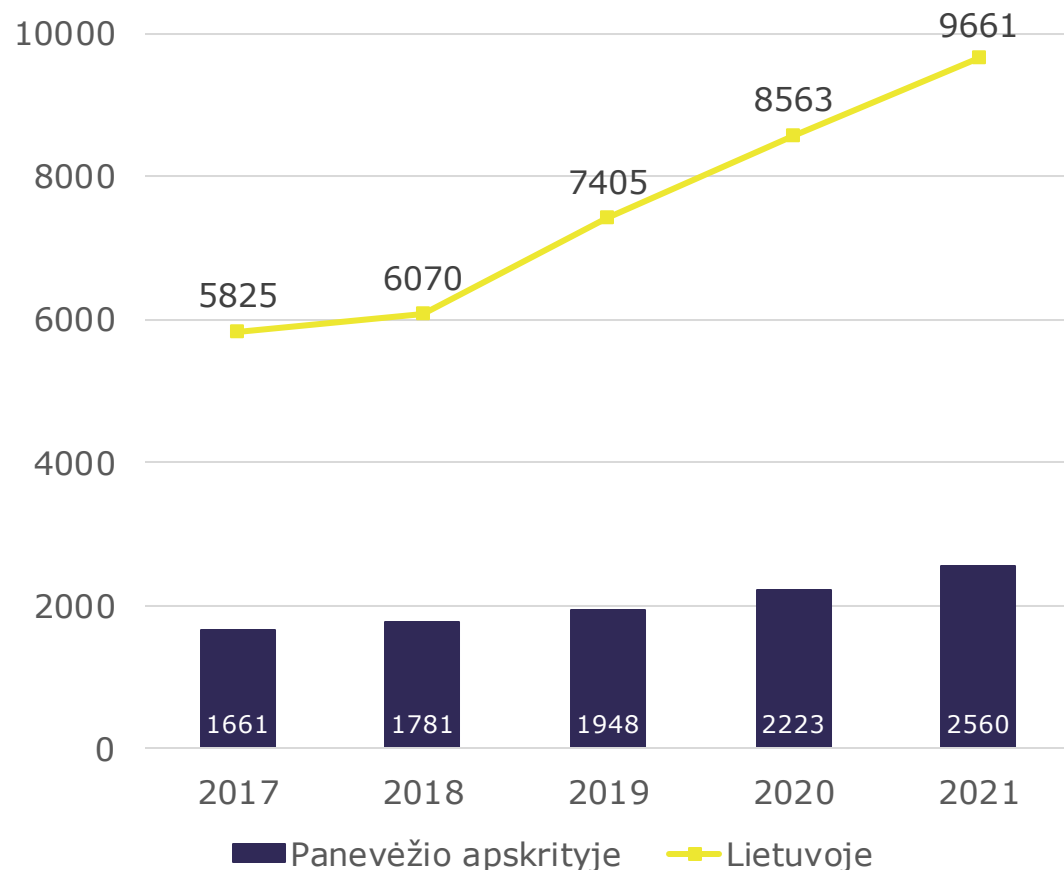

Tiesioginės užsienio investicijos (TUI)

Panevėžio apskritys tenka 2% šalies TUI

Tiesioginės investicijos, tenkančios 1-am gyventojui, Eur

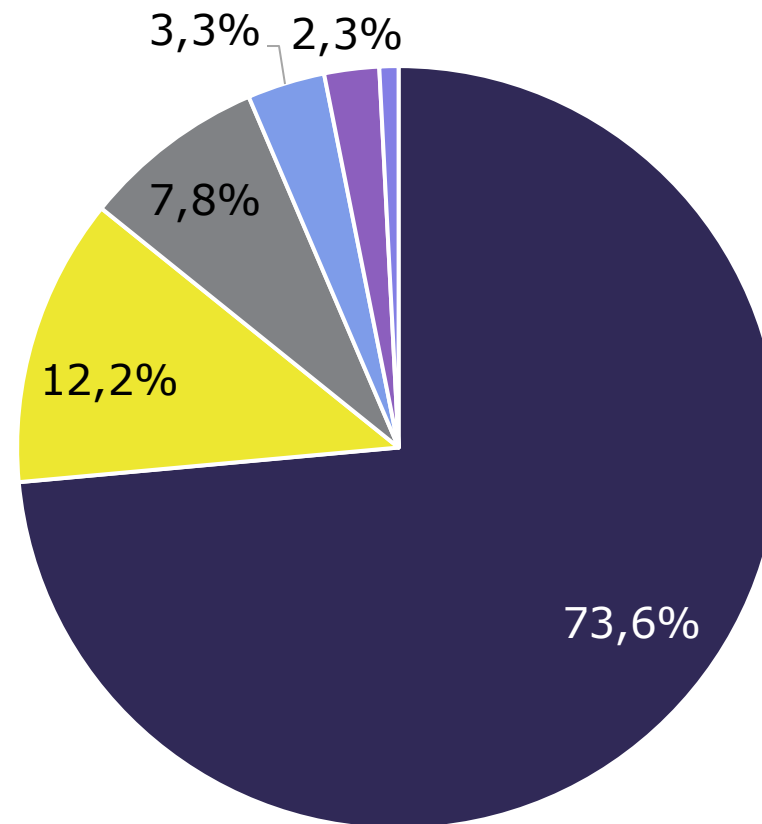

- Sukauptosios tiesioginės užsienio investicijos 2021 m. Panevėžio apskrityje sudarė **544,5 mln. eurų**, arba **2,0%** visų TUI Lietuvoje.
- **2021 m.** per metus TUI Panevėžio apskrityje padidėjo **82,0 mln. eurų** (arba **17,7%**).
- Vidutiniu laikotarpiu, nuo **2017 m. iki 2021 m.**, TUI Panevėžio apskrityje padidėjo **181,1 mln. eurų** arba vidutiniškai **po 10,6%** kasmet (Lietuvoje augo – 13,5%).

Didžiąją dalį apskrities TUI 2021 m. pritraukė Panevėžio miesto savivaldybėje veikiančios įmonės

TUI pasiskirstymas 2021 m. Panevėžio apskrityje pagal savivaldybes

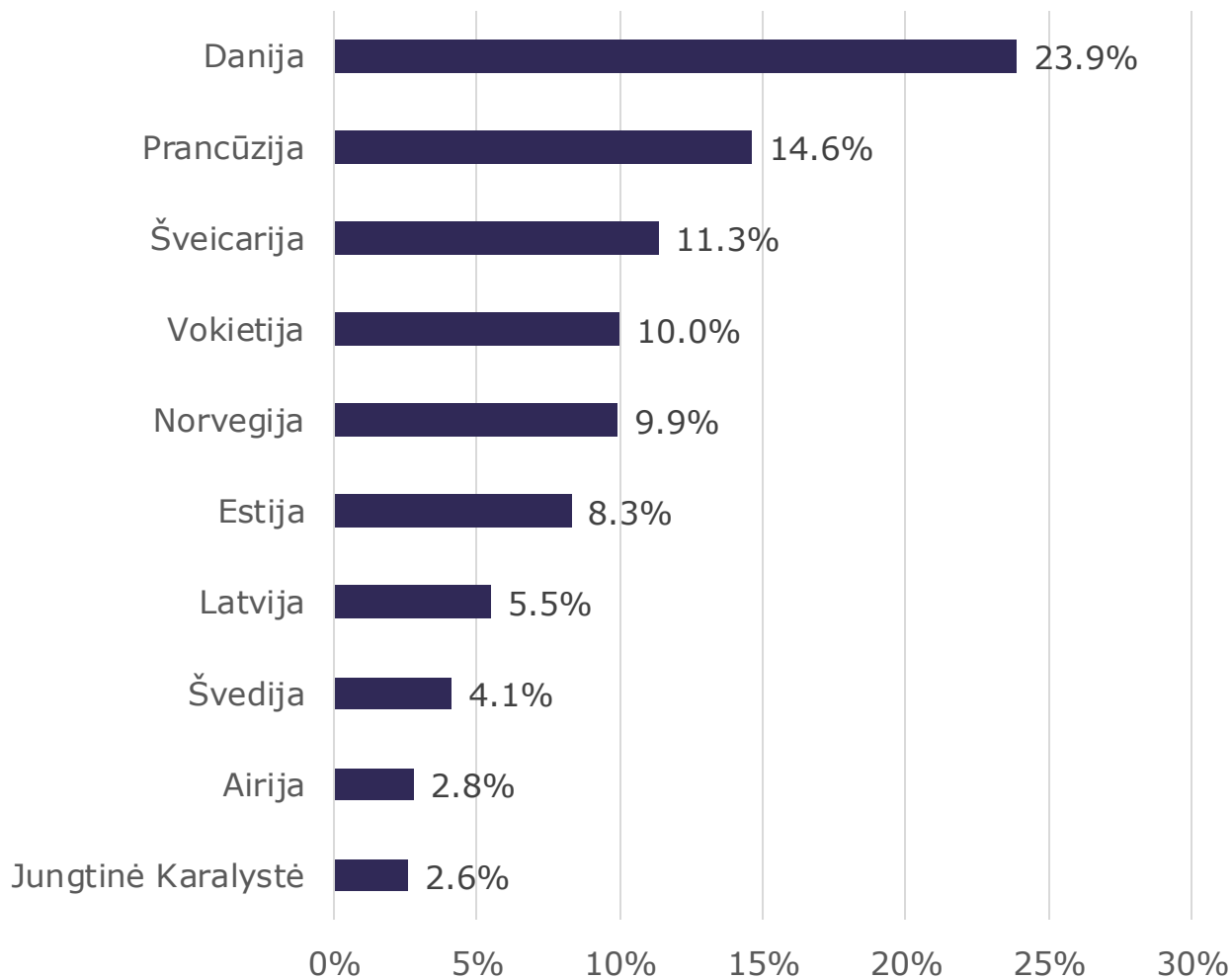
Panevėžio m. sav.	73,6%
Panevėžio r. sav.	12,2%
Rokiškio r. sav.	7,8%
Pasvalio r. sav.	3,3%
Biržų r. sav.	2,3%
Kupiškio r. sav.	0,8%

Daugiausiai apskirtyje investavo Danijos investuotojai

Tiesioginės užsienio investicijos Panevėžio apskrityje, 2021 m. pagal šalis

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra.

**Ekonominės
veiklos pritraukę
daugiausiai
tiesioginių
užsienio
investicijų
Panevėžio
apskirtyje,
2021 m.**

**Apdirbamoji gamyba
(54,0%)** *(Lietuvoje 14,5%)*

**Nekilnojamojo turto operacijos
(32,5%)** *(Lietuvoje 9,3%)*

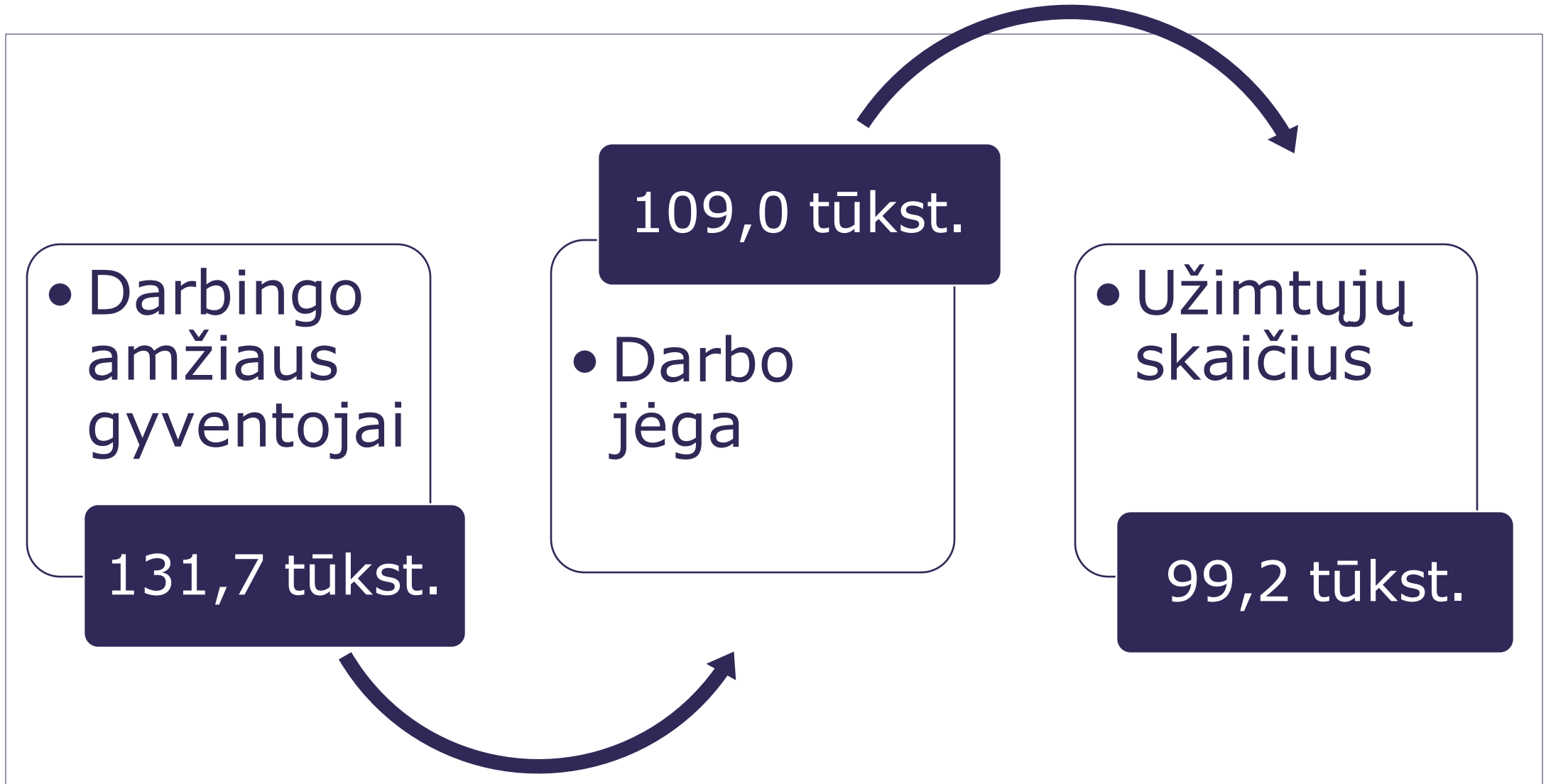
**Privataus nekilnojamojo
turto įsigijimas ir
pardavimas (6,6%)** *(Lietuvoje
4,3%)*

Darbo rinka

☞ Darbo rinka Panevėžio apskrityje, 2022 m.

Mažesnė nei vidutiniškai šalyje darbingo amžiaus gyventojų dalis

61,9%

Darbingo amžiaus gyventojų dalis nuo visų gyventojų Panevėžio apskrityje. Lietuvoje ši dalis siekia vidutiniškai 62,3% (nuo 61,6% Klaipėdos apskrityje iki 63,1% Vilniaus apskrityje)

Užimtųjų pasiskirstymas pagal lytį

50,7%

Vyrai (Lietuvoje 48,9%)

49,3%

Moterys (Lietuvoje 51,1%)

Mažesnis nei vidutiniškai šalyje darbo jėgos aktyvumo lygis (15-64 m. amžiaus gyventojų)

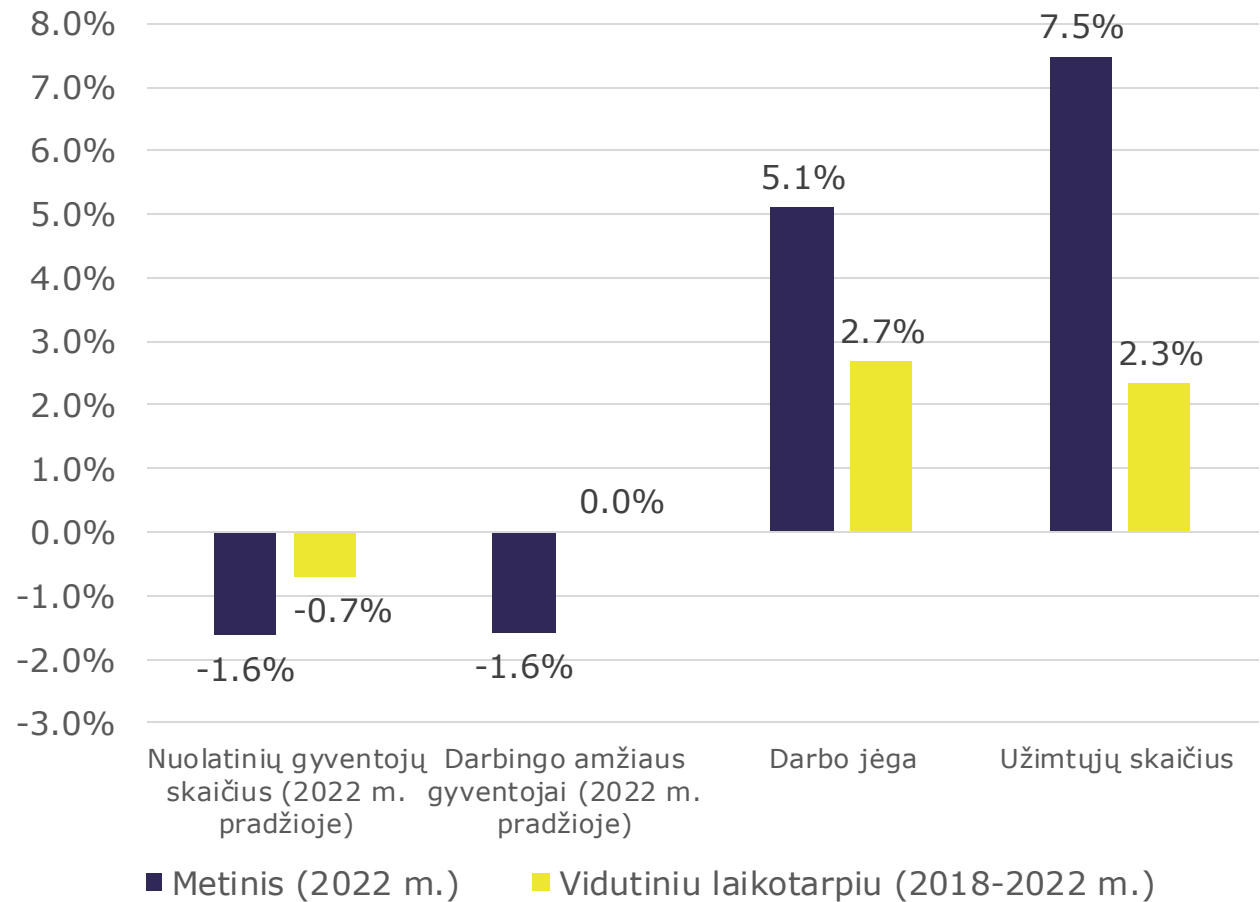
77,2%

Lietuvoje siekia 78,6%. Apskrityje per metus padidėjo 1,3 procentinio punkto, Lietuvoje paaugo 0,3 procentinio punkto.

Per metus Panevėžio apskirtyje sparčiai paaugo darbo jėga ir užimtųjų skaičius

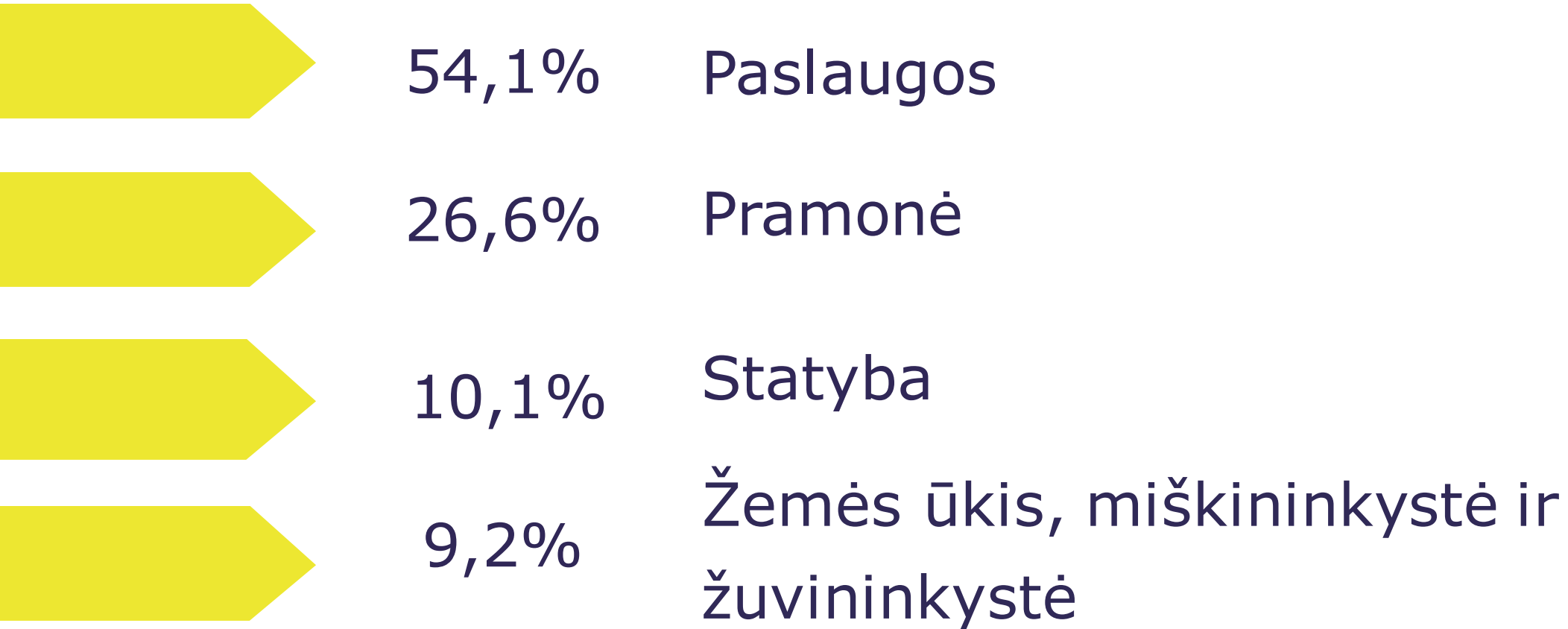
Pokyčiai darbo rinkoje Panevėžio apskrityje, %

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

Panevėžio apskrities užimtųjų pasiskirstymas pagal ekonominės veiklos rūšis

Panevėžio apskritis labiausiai specializuojasi apdirbamojoje gamyboje

* **Regioninis koeficientas** parodo, ar santykinis vidutinis samdomų darbuotojų skaičius tam tikroje ekonominėje veikloje regione yra didesnis negu vidutiniškai šalyje. Jeigu koeficientas viršija 1 – didesnis, jeigu ne – mažesnis. Šis koeficientas yra specializacijos indikatorius.

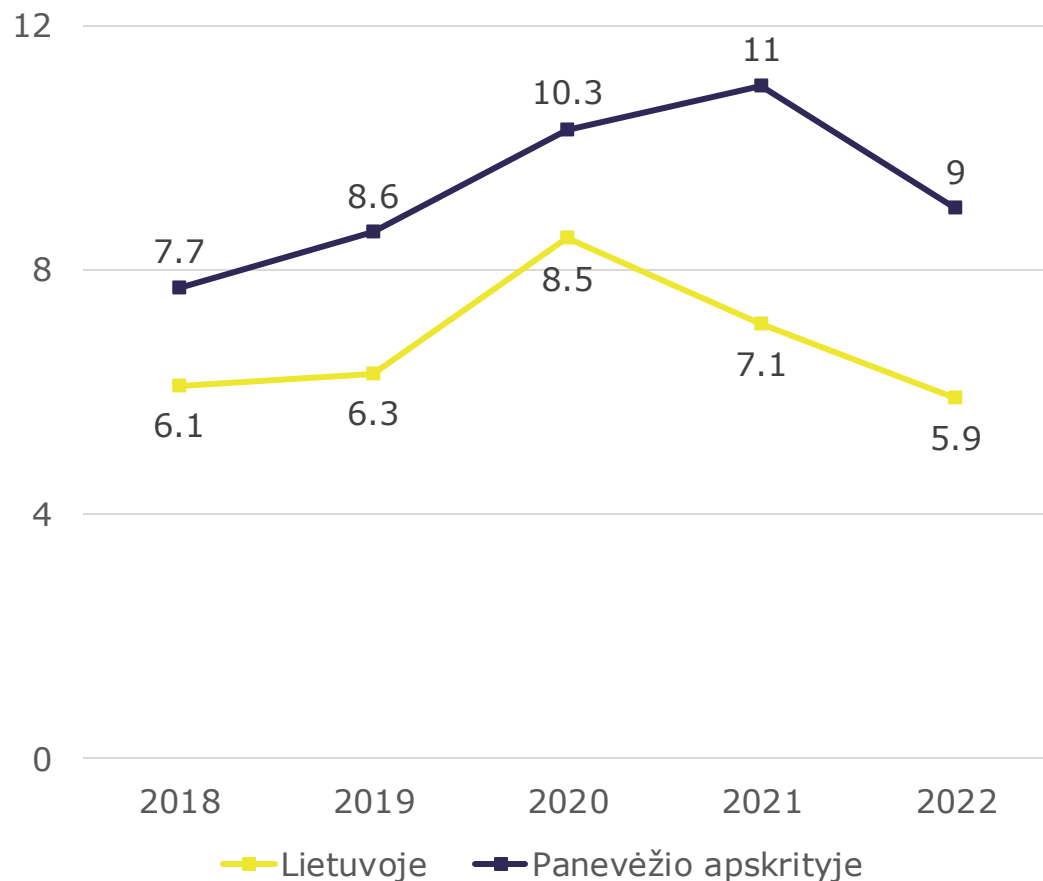
Santykinis dirbančiųjų užimtumas: regioninio specializacijos koeficiento* reikšmės Panevėžio apskrityje pagal ekonominės veiklos rūšis 2021 m.

Ekonominė veikla	Regioninis koeficientas
Kasyba ir karjerų eksploatavimas, apdirbamoji gamyba	1,6
Elektros, dujų, vandens tiekimas ir atliekų tvarkymas	1,3
Miškininkystė ir žuvininkystė	1,2
Didmeninė ir mažmeninė prekyba, variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas	1,1
Statyba	1,0
Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla, kompiuterių ir asmeninių bei namų ūkio reikmenų taisymas, kita aptarnavimo veikla	1,0
Švietimas, sveikatos priežiūra ir kita komunalinė ir socialinė aptarnavimo veikla	0,9
Nekilnojamojo turto operacijos	0,8
Transportas ir saugojimas	0,7
Apgyvandinimo ir maitinimo paslaugų veikla	0,7
Administracinė ir aptarnavimo veikla	0,7
Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	0,6
Informacija ir ryšiai	0,2

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

≡ Nedarbo lygis Panevėžio apskrityje vienas aukščiausių šalyje

Nedarbo lygis (%) Panevėžio apskrityje ir Lietuvoje, 2022 m.

- **Nedarbo lygis 2022 m.**
  - 8,1% – Vyrų
  - 9,9% – Moterų
- **Bedarbiai – 9,9 tūkst.**
  - 4,5 tūkst. - vyrai (45,5%)
  - 5,4 tūkst. – moterys (54,5%)
- 2022 m. per metus **bedarbių** skaičius **sumažėjo 14,8%**. Vidutiniu laikotarpiu, nuo 2018 m. iki 2022 m., bedarbių skaičius **augo po 6,6%** kasmet.

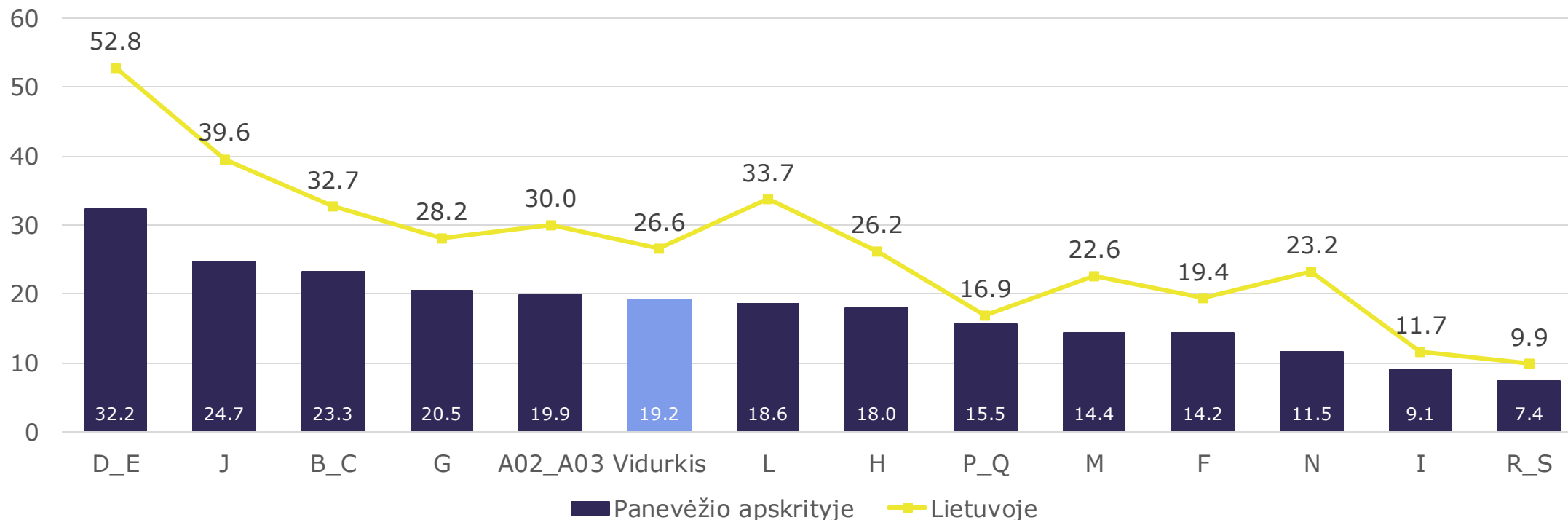
Darbo našumas

Mažiausias atotrūkis nuo vidutinio šalies našumo Panevėžio apskrityje yra švietimo, sveikatos priežiūros ir kitoje komunalinėje ir socialinėje aptarnavimo veikloje

Pridėtinė vertė, tenkanti 1-am dirbančiajam per metus (tūkst. Eur), 2021 m.

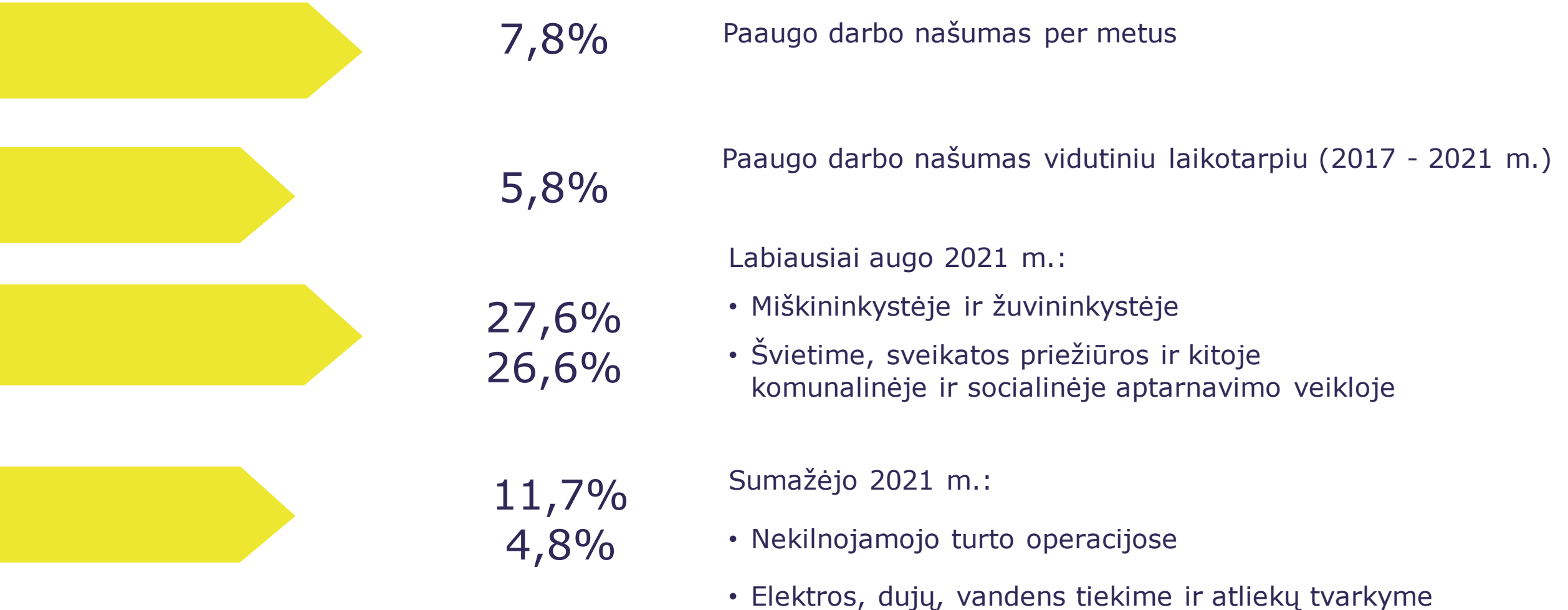

D_E - Elektros, dujų, vandens tiekimas ir atliekų tvarkymas; J - Informacija ir ryšiai; B_C - Kasyba ir karjerų eksploatavimas; apdirbamoji gamyba; G - Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas; A02_A03 - Miškininkystė ir žuvininkystė; L - Nekilnojamojo turto operacijos; H - Transportas ir saugojimas; P_Q - Švietimas, sveikatos priežiūra ir kita komunalinė ir socialinė aptarnavimo veikla; M - Profesinė, mokslinė ir techninė veikla; F - Statyba; N - Administracinė ir aptarnavimo veikla; I - Apgyvandinimo ir maitinimo paslaugų veikla; R_S - Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla, kompiuterių ir asmeninių bei namų ūkio reikmenų taisymas, kita aptarnavimo veikla.

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

Darbo našumo pokytis Panevėžio apskrityje

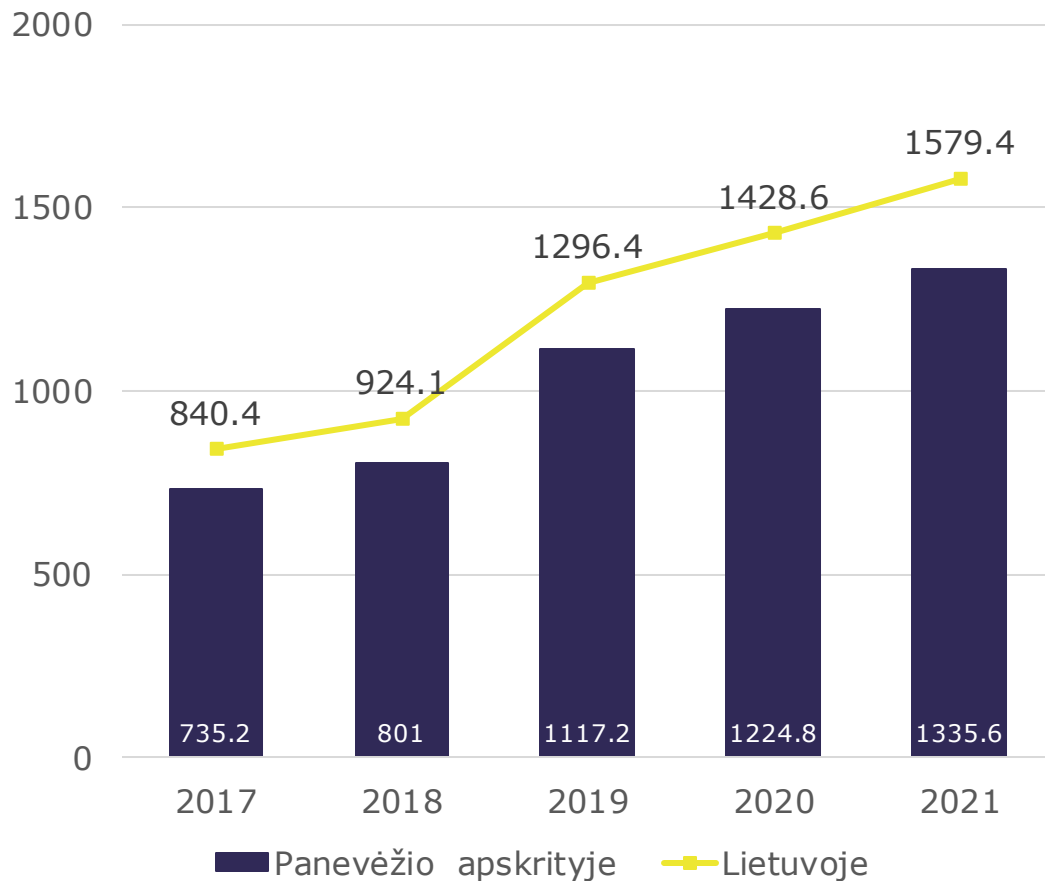

Darbo užmokestis

≡ Vidutinis mėnesinis DU Panevėžio apskrityje 15% atsilieka nuo šalies vidutinio mėnesinio DU

Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis (DU) (bruto), Eur

- 2021 m. Panevėžio apskrityje vidutinis mėnesinis darbo užmokestis (DU) siekė **1335,6 eurų** (bruto)
- **2021 m.** per metus vidutinis mėnesinis DU Panevėžio apskrityje padidėjo **110,8 eurais** (arba **9,8%**)
- Vidutiniu laikotarpiu, nuo **2017 m. iki 2021 m.**, DU Panevėžio apskrityje didėjo taip pat vidutiniškai **po 9,0%** kasmet (Lietuvoje augo – 9,9%)
- Didžiausias DU **žmonių sveikatos priežiūros ir socialinio darbo** (1688,8 Eur) bei **viešojo valdymo ir gynybos, privalomojo socialinio draudimo** srityse (1612,4 Eur)
- Mažiausias DU **apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikloje** (808,5 Eur)

Pastaba. Nuo 2019 m. sausio 1 d. pakeisti darbdavio ir darbuotojo mokamų valstybinio socialinio draudimo įmokų tarifai. Bruto darbo užmokestis indeksuotas 1,289 karto.

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

Veršlumas ir eksportas

- Juridiniai asmenys
- Mažos ir vidutinės įmonės (MVĮ)
- Fiziniai asmenys
- Apyvarta
- Eksporto struktūra
- Prekių eksportas

Pagrindiniai verslumo rodikliai Panevėžio apskrityje, 2018-2022 m.

Rodikliai	2018	2019	2020	2021	2022
I. Juridiniai asmenys, vnt.					
Neišregistruotų juridinių asmenų skaičius metų pradžioje	12705	12924	13212	13499	13669
Per metus įregistruotų juridinių asmenų skaičius	507	542	562	518	461
Per metus išregistruotų juridinių asmenų skaičius	300	268	268	359	558
Veikiančių įmonių skaičius metų pradžioje	4696	4725	4804	4784	4945
Veikiančių MVĮ skaičius metų pradžioje	4676	4706	4787	4767	4928
Per metus įregistruota MVĮ	443	471	503	457	365
Per metus išregistruota MVĮ	256	216	210	281	418
Darbuotojų skaičius veikiančiose įmonėse metų pradžioje	50572	49562	49051	47863	45757
Darbuotojų skaičius veikiančiose MVĮ metų pradžioje	41175	40045	39542	38461	37079
II. Fiziniai asmenys					
Savarankiškai dirbantys asmenys, tūkst.	9,6	10,1	10,9	9,3	11,7
Asmenys, įsigiję verslo liudijimus, vnt.	6934	6966	6029	5561	5613
Veikiančių MVĮ skaičius 1000 gyventojų					
	21,4	21,9	22,7	22,0	23,2

Juridiniai asmenys

≡ Juridiniai asmenys

2023 m. pradžioje Panevėžio apskrityje veikė **13586** juridiniai asmenys, **5,4%** visų juridinių asmenų skaičiaus Lietuvoje.

Per metus **sumažėjo 83** vienetais arba **0,6%** (Lietuvoje - sumažėjo 3,1%). Vidutiniu laikotarpiu (2019 m. pradž.-2023 m. pradž.) juridinių asmenų skaičius **išaugo 662** vienetais arba **po 1,3%** kasmet (Lietuvoje augo po 1,5%).

2022 m. per metus Panevėžio apskrityje **įregistruota 461** naujas juridinis vienetas (**3,2%** visų šalyje įregistruotų 2022 m.) Per metus jų skaičius **sumažėjo 57** vienetais arba 11,0% (Lietuvoje sumažėjo 3,8%). Vidutiniu laikotarpiu (2018-2022 m.) skaičius **sumažėjo 46** arba **po 2,3%** kasmet (Lietuvoje augo vidutiniškai po 5,4% kasmet).

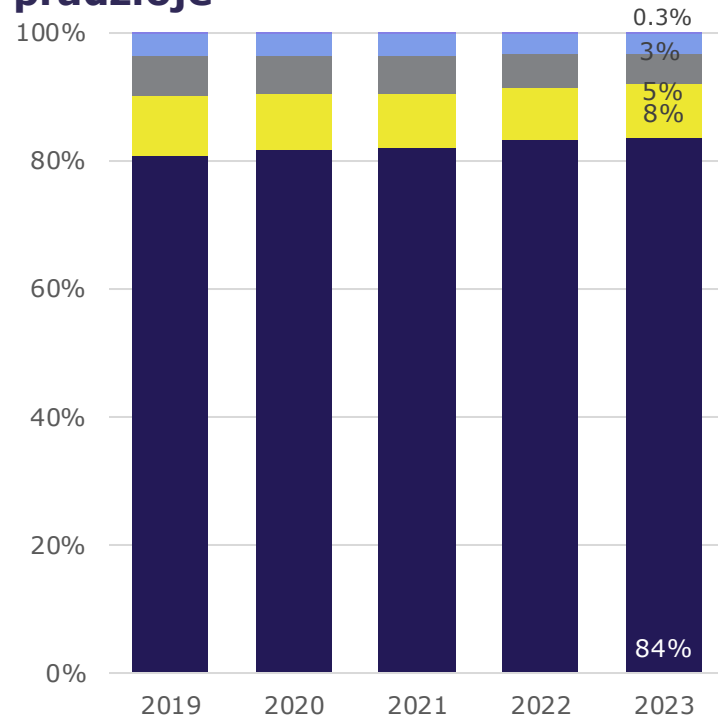
2022 m. per metus Panevėžio apskrityje **išregistruoti 558** juridiniai vienetai (2,5% visų išregistruotų šalyje). Per metus jų skaičius **padidėjo 199** vienetais arba **1,6 karto**. Vidutiniu laikotarpiu (2018-2022 m.) išregistruotųjų skaičius augo **po 16,8%** kasmet (Lietuvoje po 46,9%).

2022 m. (pirmąkart nuo 2017m.) išregistruotų juridinių asmenų skaičius viršijo įregistruotų asmenų skaičių. Tai daugiausiai sietina su VĮ Registrų centro* vykdomais registro duomenų tvarkymo darbais, kurių metu išregistruojami veiklos nevykdantys ir privalomų duomenų bei dokumentų neteikiantys juridiniai asmenys.

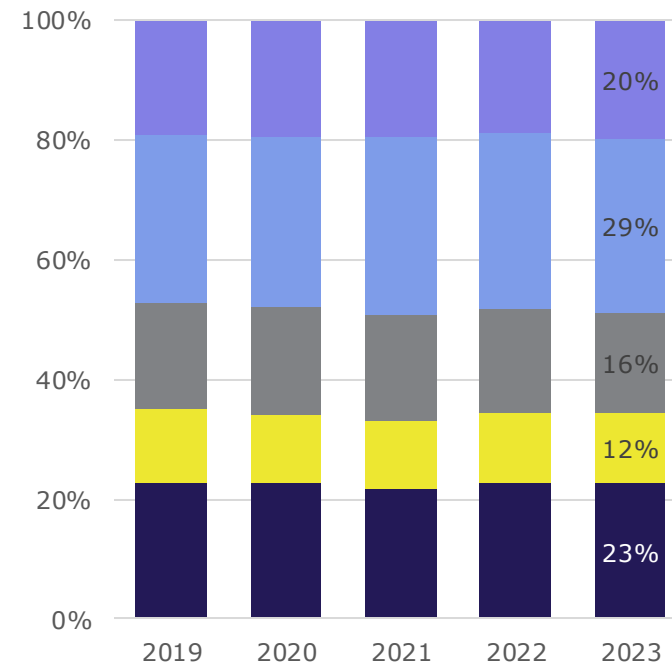
Didelės įmonės sudaro tik 0,3% visų Panevėžio apskrities įmonių, tačiau jose įdarbinama 20% darbuotojų, kurie pagamina 38% produkcijos

Veikiančių įmonių skaičius metų pradžioje

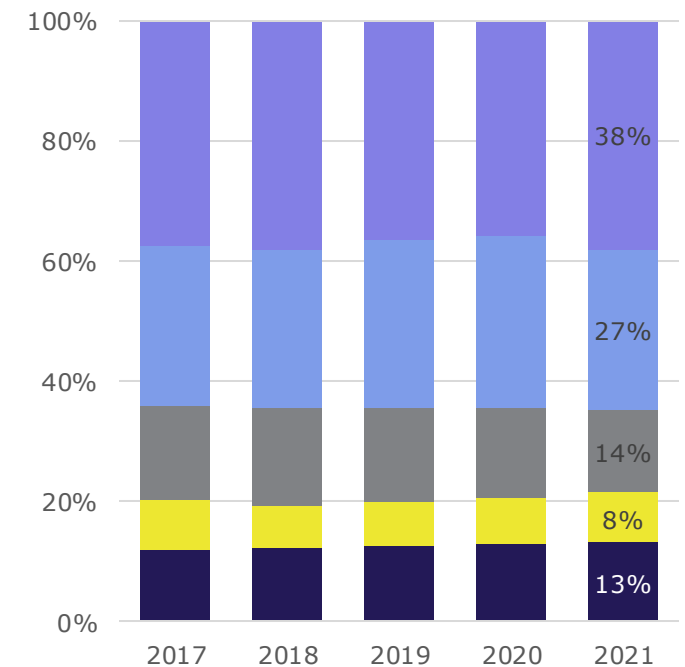
- 250 ir daugiau darbuotojų
- 50-249 darbuotojai
- 20-49 darbuotojai
- 10-19 darbuotojų
- 0-9 darbuotojai

Darbuotojų skaičius veikiančiose įmonėse metų pradžioje

- 250 ir daugiau darbuotojų
- 50-249 darbuotojai
- 20-49 darbuotojai
- 10-19 darbuotojų
- 0-9 darbuotojai

Produkcijos vertė pagal įmonių dydžio grupes

- 250 ir daugiau darbuotojų
- 50-249 darbuotojai
- 20-49 darbuotojai
- 10-19 darbuotojų
- 0-9 darbuotojai

2023 m. pradžioje Panevėžio apskrityje veikė 18 didelių įmonių

Didžiausi Panevėžio apskrities darbdaviai

Įmonės pavadinimas	Įmonės veiklos sritis	Darbuotojų skaičius
PKC Group Lithuania, UAB	Elektros įrangos gamyba	2 211
VŠĮ Respublikinė Panevėžio ligoninė	Ligoninių veikla	1 955
AQ Wiring systems, UAB	Elektros įrangos gamyba	1 216
UAB Dominari	Čiužinių gamyba	946
AB Rokiškio sūris	Maisto produktų gamyba	769

Šaltinis: Atvira SODRA duomenų bazė, (2023-03 duomenimis).

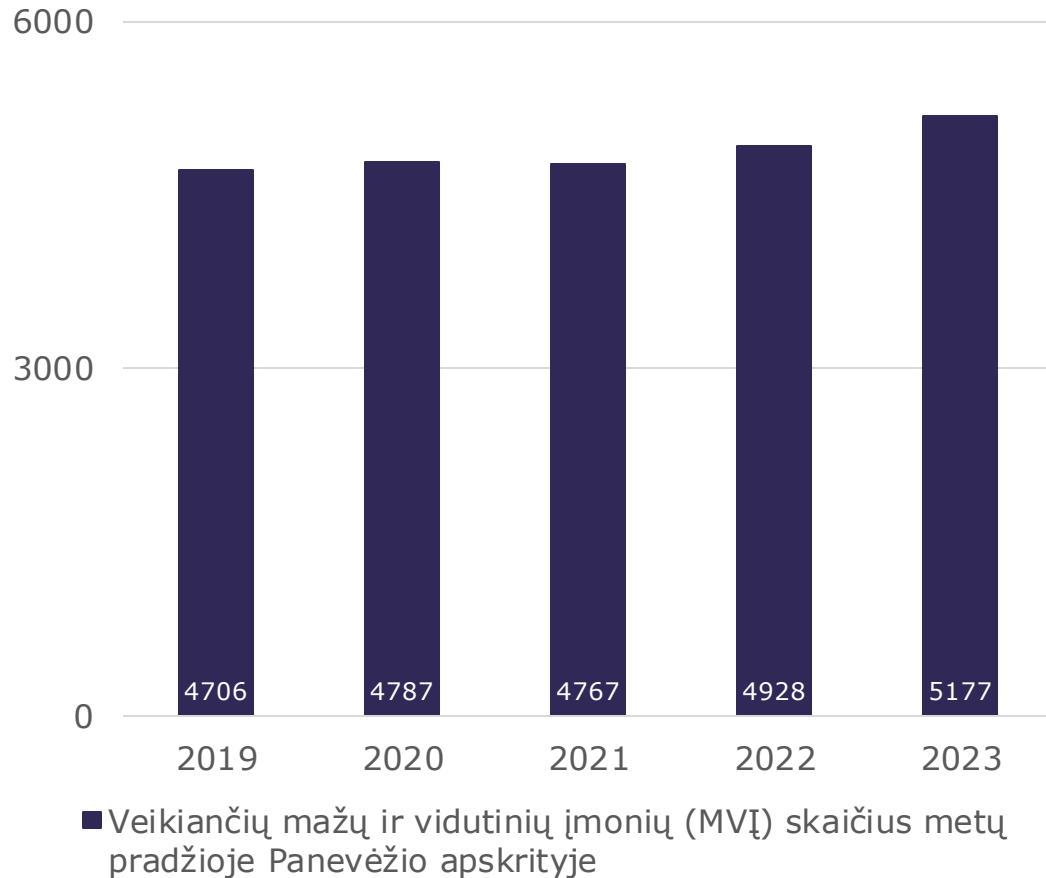
Mažos ir vidutinės įmonės (MVI)

MVĮ skaičius tiek apskrityje, tiek šalyje auga

Veikiančių MVĮ skaičius metų pradžioje, Panevėžio apskrityje vnt.

- 2023 m. pradžioje **99,7%** Panevėžio apskrityje veikiančių įmonių buvo mažos ir vidutinės įmonės.
- MVĮ skaičius siekė **5177** ir sudarė **5,2%** visų Lietuvoje veikiančių mažų ir vidutinių įmonių.
- MVĮ skaičius per metus Panevėžio apskrityje **padidėjo 5,1%** (Lietuvoje – 8,0%).
- 2022 m. (pirmąkart nuo 2017m.) išregistruotų MVĮ skaičius viršijo įregistruotų asmenų skaičių (išregistruotų MVĮ buvo 53 daugiau negu įregistruotų).

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra.

2022 m. Panevėžio apskrityje labiausiai augo pačių mažiausių įmonių skaičius

Panevėžio apskrities MVĮ pagal įmonių dydžio grupes, 2023 m. pradžioje

Darbuotojų skaičius	MVĮ skaičius	Dalis struktūroje	Metinis pokytis, %	Indėlis į MVĮ skaičiaus augimą
Viso	5177	100,0%	5,1%	5,1 p.p.
0–4 darbuotojai	3514	67,9%	6,0%	4,0 p.p.
5–9 darbuotojai	828	16,0%	4,0%	0,6 p.p.
10–19 darbuotojų	426	8,2%	5,7%	0,5 p.p.
20–49 darbuotojai	256	4,9%	-1,2%	-0,1 p.p.
50–99 darbuotojai	106	2,0%	-8,6%	-0,2 p.p.
100–149 darbuotojai	28	0,5%	21,7%	0,1 p.p.
150–249 darbuotojai	19	0,4%	18,8%	0,1 p.p.

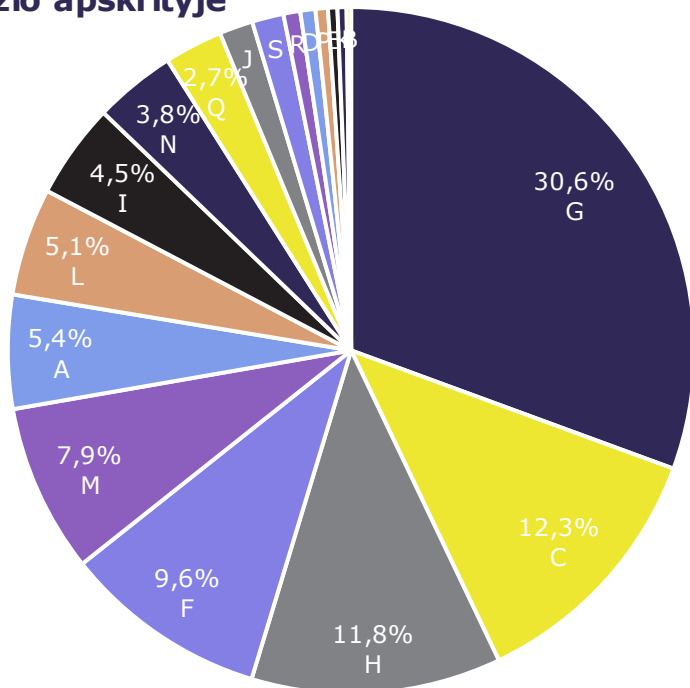
Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

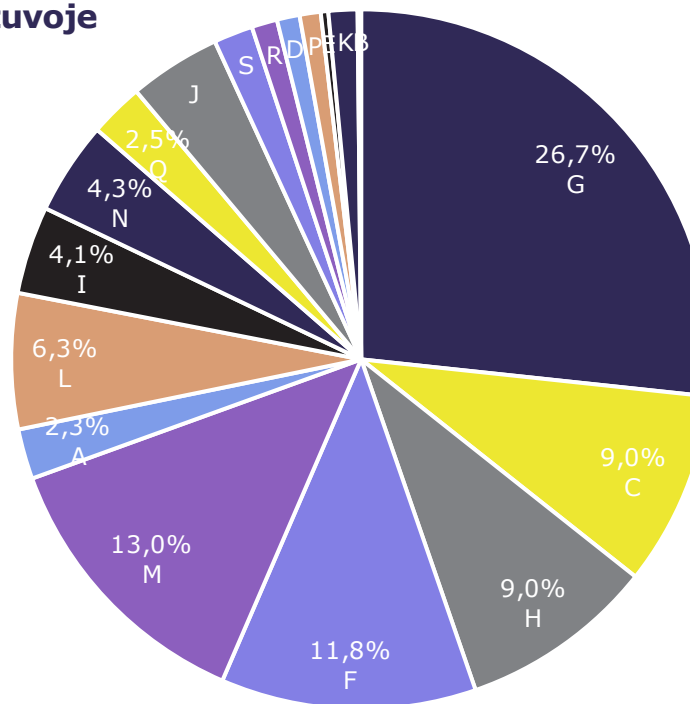
Panevėžio apskrityje daugiausiai MVĮ veikia prekyboje bei apdirbamojoje gamyboje

MVĮ pagal ekonomines veiklas Panevėžio apskrityje ir Lietuvoje, 2023 m. pradžioje

Panevėžio apskrityje

Lietuvoje

G - Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas; C - Apdirbamoji gamyba; H - Transportas ir saugojimas; F - Statyba; M - Profesinė, mokslinė ir techninė veikla; A - Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė; L - Nekilnojamojo turto operacijos; I - Apgyvandinimo ir maitinimo paslaugų veikla; N - Administracinė ir aptarnavimo veikla; Q - Žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas; J - Informacija ir ryšiai; S - Kita aptarnavimo veikla; R - Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla; D - Elektros, dujų, garo tiekimas ir oro kondicionavimas; P - Švietimas; E - Vandens tiekimas, nuotekų valymas, atliekų tvarkymas ir regeneravimas; K - Finansinė ir draudimo veikla; B - Kasyba ir karjerų eksploatavimas.

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

Panevėžio apskrities MVĮ struktūros palyginimas su šalies MVĮ struktūra pagal ekonomines veiklas

Panevėžio apskrityje **didesnę** santykinę dalį užima:

- didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas (30,6% apskrityje vs 26,7% šalyje)
- apdirbamoji gamyba (12,3% apskrityje vs 9,0% šalyje)
- žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė (5,4% apskrityje vs 2,3% šalyje)

Panevėžio apskrityje **mažesnę** santykinę dalį užima:

- profesinė, mokslinė ir techninė veikla (7,9% apskrityje vs 13,0% šalyje)
- informacija ir ryšiai (1,6% apskrityje vs 4,2% šalyje)
- statyba (9,6% apskrityje vs 11,8% šalyje)

Panevėžio apskrities MVĮ struktūros pokyčiai

Per metus MVĮ skaičius labiausiai paaugo:

- Statybose (44 vnt. arba 9,7%)
- Apdirbamojoje gamyboje (40 vnt. arba 6,7%)
- Didmeninėje ir mažmeninėje prekyboje, variklinių transporto priemonių ir motociklų remonte (40 vnt. arba 2,6%)

Per metus MVĮ skaičius sumažėjo:

- Kasyboje ir karjerų eksploatavime (2 vnt. arba -15,4%)

Vidutiniu laikotarpiu (2019-2023 m. pradž.) MVĮ skaičius labiausiai augo:

- Statybose (86 vnt. arba po 4,8% kasmet)
- Profesinėje, mokslinėje ir techninėje veikloje (71 vnt. arba po 4,9% kasmet)
- Administracinėje ir aptarnavimo veikloje (57 vnt. arba po 8,8% kasmet)

Vidutiniu laikotarpiu (2019-2023 m. pradž.) MVĮ skaičius sumažėjo:

- Vandens tiekime, nuotekų valyme, atliekų tvarkyme ir regeneravime (6 vnt. arba po -5,6% kasmet)
- Elektros, dujų, garo tiekime ir oro kondicionavime (4 vnt. arba po -2,5% kasmet)

Panevėžio apskrities savivaldybėse verslumo lygis žemesnis už šalies verslumo lygį (35,0)

Verslumo lygis Panevėžio apskrities savivaldybėse, 2023 m. pradžioje

Administracinė teritorija	Veikiančios MVI, tenkančios 1000 gyventojų, metų pradžioje, vnt.
Panevėžio m. sav.	29,6
Panevėžio r. sav.	26,9
Panevėžio apskritis	24,5
Rokiškio r. sav.	20,7
Pasvalio r. sav.	18,3
Kupiškio r. sav.	17,1
Biržų r. sav.	16,6

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

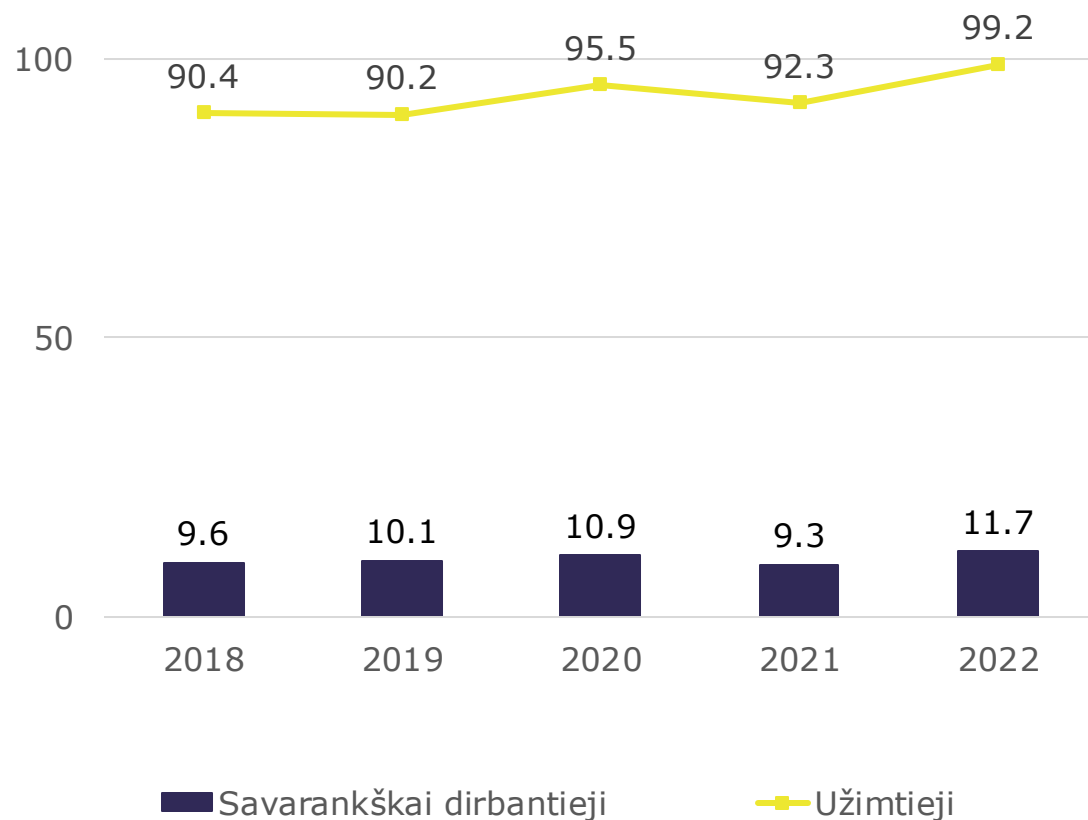

Fiziniai asmenys

≡ Savarankiškai dirbančiųjų skaičius viršija priešpandeminį lygį

Savarankiškai dirbančiųjų ir užimtųjų skaičius Panevėžio apskrityje, tūkst.

- 2022 m. Panevėžio apskrityje buvo **11,7 tūkst.** savarankiškai dirbančiųjų asmenų (**7,1%** visų savarankiškai dirbančiųjų Lietuvoje).
- Savarankiškai dirbančiųjų skaičius 2022 m. per metus **padidėjo 2,4 tūkst.** arba **25,8%**. (Lietuvoje savarankiškai dirbančiųjų skaičius padidėjo 14,9 tūkst. arba 9,9%).
- Vidutiniu laikotarpiu, nuo 2018 m. iki 2022 m., Panevėžio apskrityje savarankiškai dirbančiųjų skaičius **išaugo 2,1 tūkst.** asmenų (arba vidutiniškai **po 5,1%** kasmet). (Lietuvoje jų skaičius paaugo 15,7 tūkst. arba vidutiniškai po 2,5% kasmet).

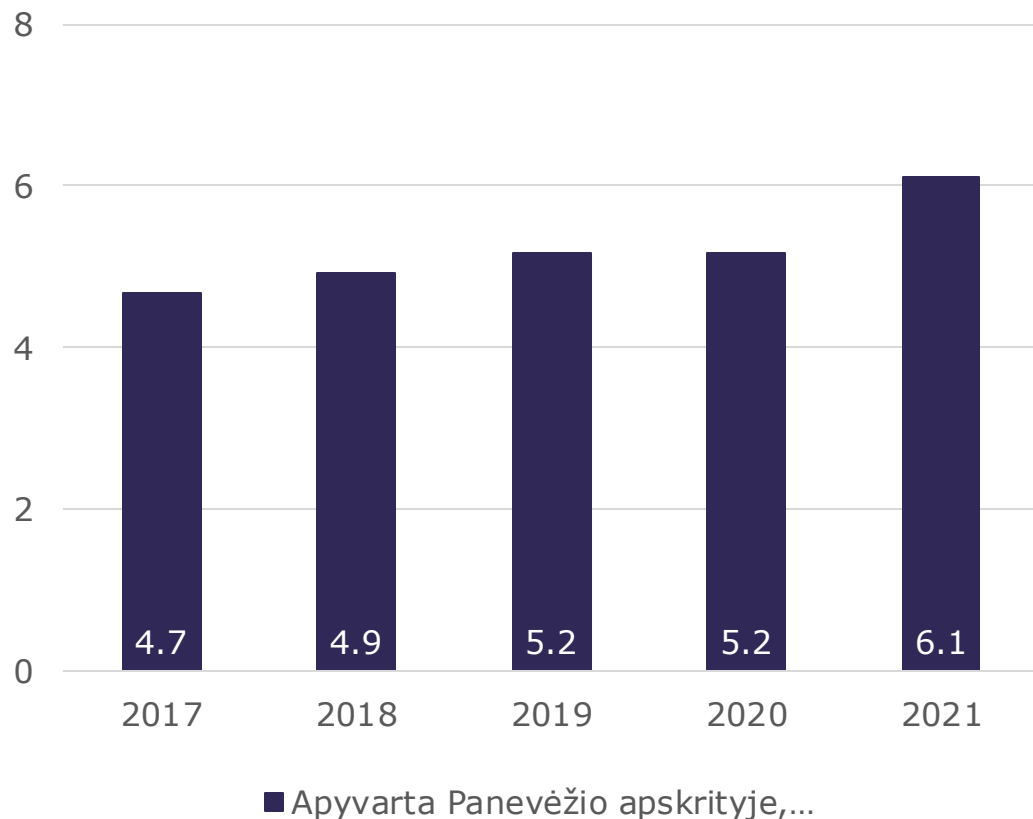

Apyvarta

Įmonių apyvarta Panevėžio apskrityje siekė 5% Lietuvos įmonių apyvartos

Juridinių vienetų (nefinansų įmonių) apyvarta, mlrd. Eur.

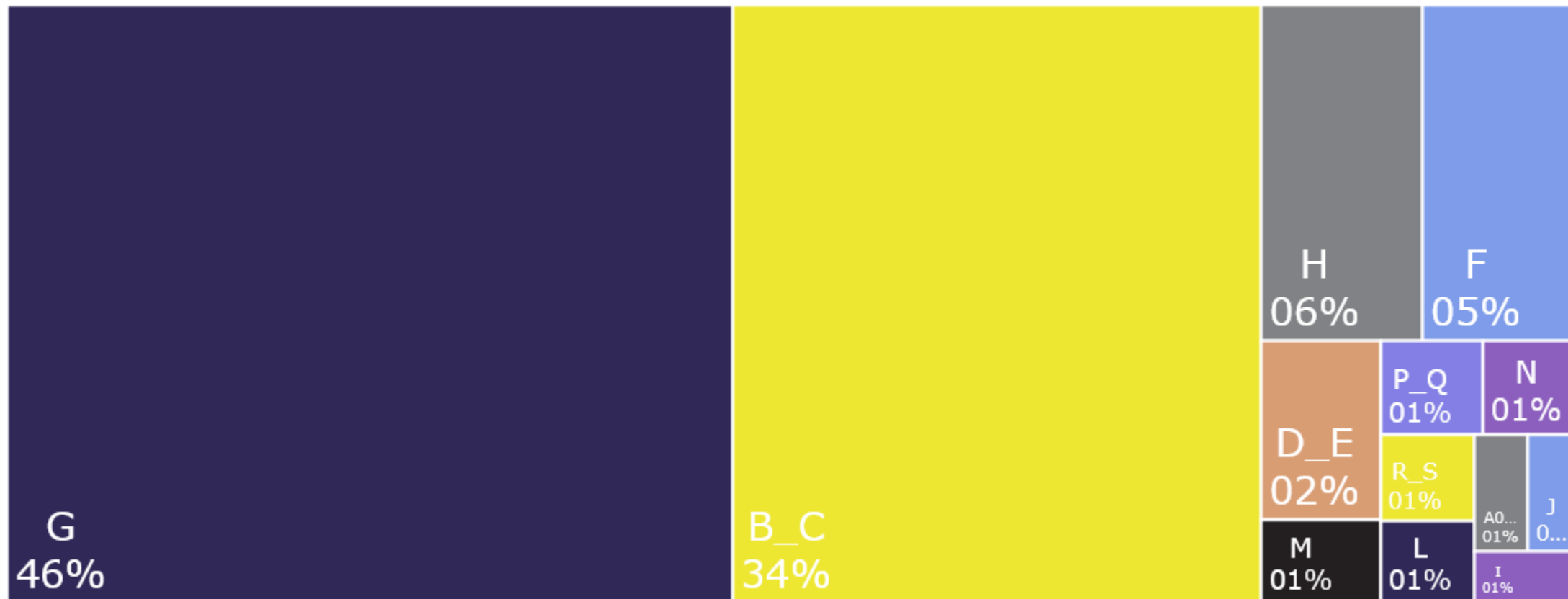
- Įmonių apyvarta Panevėžio apskrityje 2021 m. siekė **6,1 mlrd. Eur** ir sudarė **4,9%** nuo visos Lietuvos įmonių apyvartos
- Per metus apyvarta Panevėžio apskrityje **išaugo 955,2 mln. Eur** arba **18,5%** (*Lietuvoje augo 24,0%*).
- Vidutiniu laikotarpiu (2017-2021 m.) apyvarta **padidėjo 1,5 mlrd. Eur** arba **po 7,0%** kasmet (*Lietuvoje augo po 9,2% kasmet*).

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra.

80% apyvartos Panevėžio apskrityje sukuria prekybinės ir gamybinės įmonės

Apyvarta pagal ekonominės veiklos rūšis Panevėžio apskrityje, 2021 m.

G - Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas; B_C - Kasyba ir karjerų eksploatavimas; apdirbamoji gamyba; H - Transportas ir saugojimas; F - Statyba; D_E - Elektros, dujų, vandens tiekimas ir atliekų tvarkymas; M - Profesinė, mokslinė ir techninė veikla; P_Q - Švietimas, sveikatos priežiūra ir kita komunalinė ir socialinė aptarnavimo veikla; N - Administracinė ir aptarnavimo veikla; R_S - Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla, kompiuterių ir asmeninių bei namų ūkio reikmenų taisymas, kita aptarnavimo veikla; L - Nekilnojamojo turto operacijos; A02_A03 - Miškininkystė ir žuvininkystė; J - Informacija ir ryšiai; I - Apgyvandinimo ir maitinimo paslaugų veikla.

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

Panevėžio apskrities įmonių apyvartos pokyčiai

Per metus apyvarta labiausiai augo:

- Kasyboje ir karjerų eksploatavime, apdirbamojoje gamyboje (437,0 mln. Eur arba 26,9%)
- Didmeninėje ir mažmeninėje prekyboje, variklinių transporto priemonių ir motociklų remonte (403,3 mln. Eur arba 16,6%)
- Transporto ir saugojimo sektoriuje (57,8 mln. Eur arba 19,5%)

Per metus apyvarta sumažėjo:

- Meninėje, pramoginėje ir poilsio organizavimo veikloje, kompiuterių ir asmeninių bei namų ūkio reikmenų taisyme, kitoje aptarnavimo veikloje (12,5 mln. Eur arba -19,2%)
- Miškininkystėje ir žuvininkystėje (2,2 mln. Eur arba -5,0%)

Vidutiniu laikotarpiu (2017-2021 m.) apyvarta labiausiai augo:

- Didmeninėje ir mažmeninėje prekyboje, variklinių transporto priemonių ir motociklų remonte (765,3 mln. Eur arba po 8,2% kasmet)
- Kasyboje ir karjerų eksploatavime, apdirbamojoje gamyboje (592,2 mln. Eur arba po 8,8% kasmet)
- Transporto ir saugojimo sektoriuje (42,2 mlrd. Eur arba po 3,2% kasmet)

Vidutiniu laikotarpiu (2017-2021 m.) apyvarta sumažėjo:

- Meninėje, pramoginėje ir poilsio organizavimo veikloje, kompiuterių ir asmeninių bei namų ūkio reikmenų taisyme, kitoje aptarnavimo veikloje (34,8 mln. Eur arba po -11,9% kasmet)

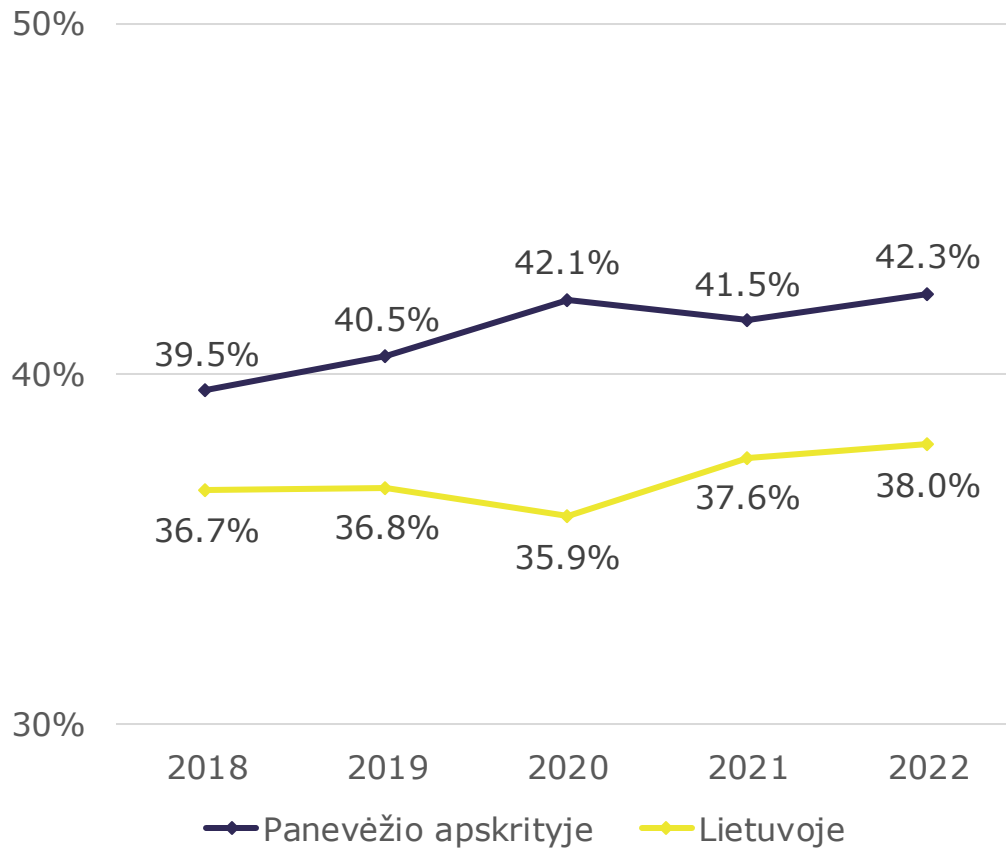
Eksporto struktūra

Panevėžio apskrities ekonomika viena iš labiausiai priklausančių nuo eksporto šalyje

Eksporto intensyvumas 2022 m., %

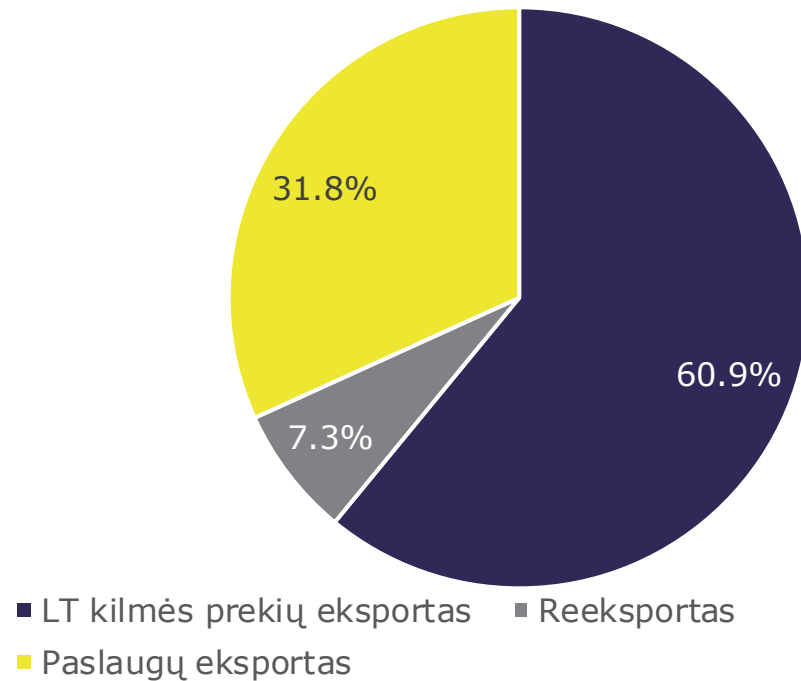

- 2022 m. bendra **prekių ir paslaugų eksporto** vertė sudarė **42,3%** Panevėžio apskrities įmonių pardavimų vertės.

Du trečdalius Panevėžio apskrities įmonių eksporto sudaro prekių eksportas

Panevėžio apskrities įmonių eksporto vertės struktūra 2022 m. (pagal PVM deklaracijų duomenis)

- **68,2%** įmonių eksporto vertės sudarė prekių eksportas.
- Iš jų **60,9%** teko **lietuviškos kilmės** prekių eksportui, o **7,3%** - prekių **reeksportui**.
- Lietuvoje tuo pačiu laikotarpiu prekių eksportas sudarė 56,1%, 38,7% teko lietuviškos kilmės prekių eksportui, 17,4% reeksportui.
- **31,8%** Panevėžio apskrities įmonių eksporto vertės sudarė **paslaugų sektorius** (Lietuvoje – 43,9%).

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra, Valstybinė mokesčių inspekcija ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

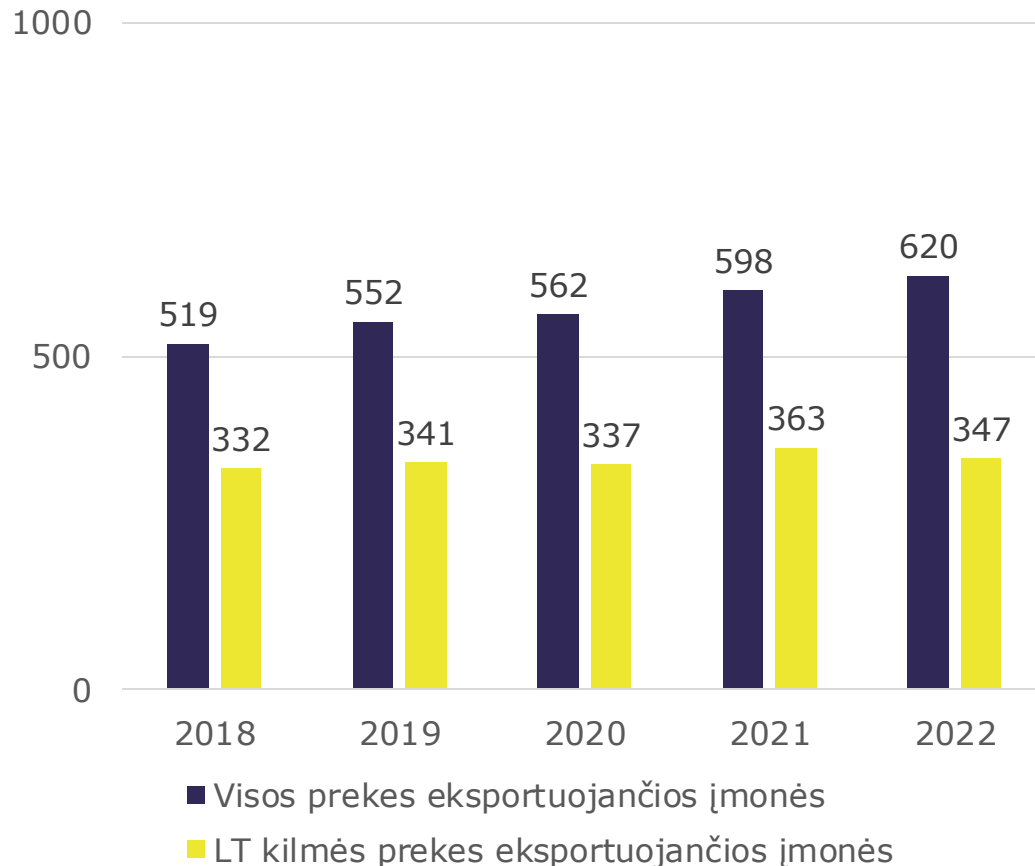
Prekių eksportas

Panevėžio apskrityje veikia 5% prekes eksportuojančių šalies įmonių

Prekes eksportuojančių įmonių skaičius Panevėžio apskrityje, vnt.

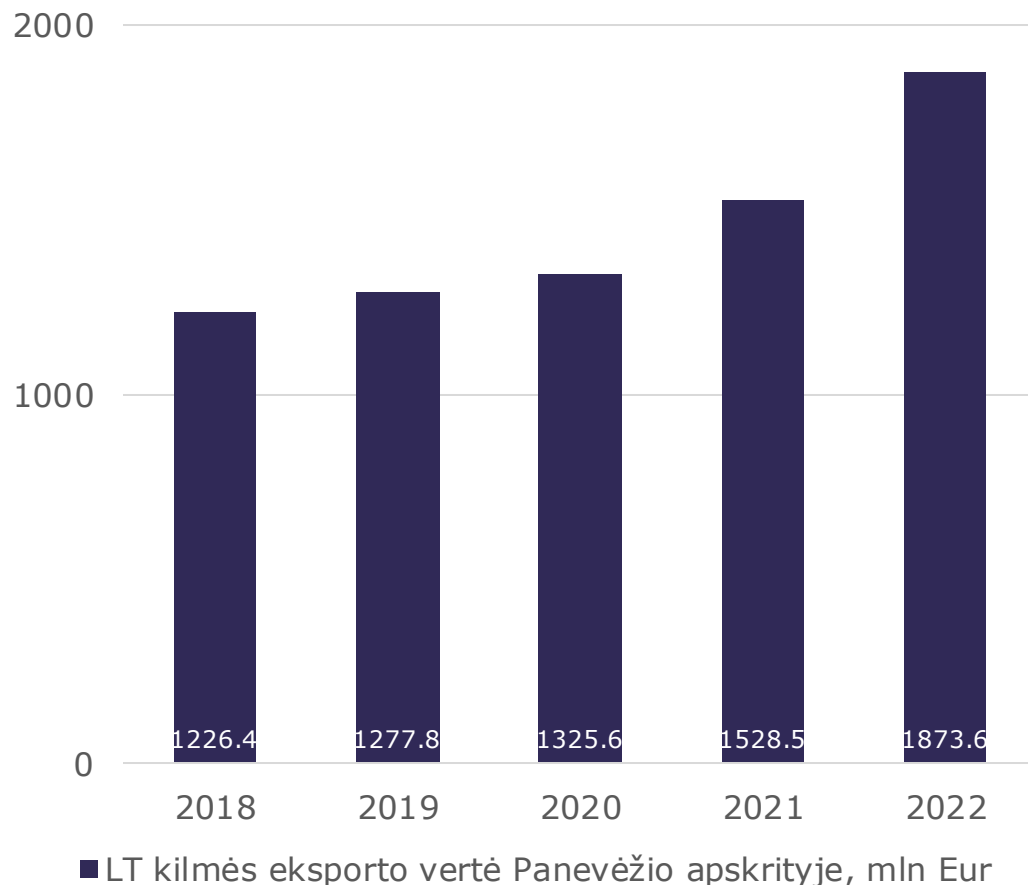

- Panevėžio apskrityje prekes eksportuojančių įmonių skaičius siekė **620**, tai sudarė **5,4%** visų Lietuvos eksportuojančių įmonių.
- Per metus bendras eksportuojančių įmonių skaičius **paaugo** 22 įmonėmis arba **3,7%**, vidutiniu laikotarpiu (2018-2022 m.) **paaugo** 101 įmone arba po **4,5%** kasmet. Lietuvoje augo po 3,8%.
- **347** įmonės arba **56,0%** visų apskrities eksportuojančių įmonių vykdo lietuviškos kilmės prekių eksportą. Šis skaičius sudarė **6,5%** visų lietuviškos kilmės prekes eksportuojančių įmonių.
- Per metus lietuviškos kilmės prekes eksportuojančių įmonių skaičius mažėjo visose apskrityse. Panevėžio apskrityje **sumažėjo 4,4%**, vidutiniu laikotarpiu **augo po 1,1%** kasmet (tiek pat, kiek vidutiniškai Lietuvoje (po 1,1% kasmet)).
- Lietuviškos kilmės prekes eksportuojančios įmonės 2022 m. generavo **beveik visą** (apie 89%) Panevėžio apskrities eksporto vertės. Tai sudarė **6,9%** visos lietuviškų prekių eksporto vertės Lietuvoje.

Panevėžio apskrčiai tenka 7% lietuviškos kilmės prekių eksporto vertės

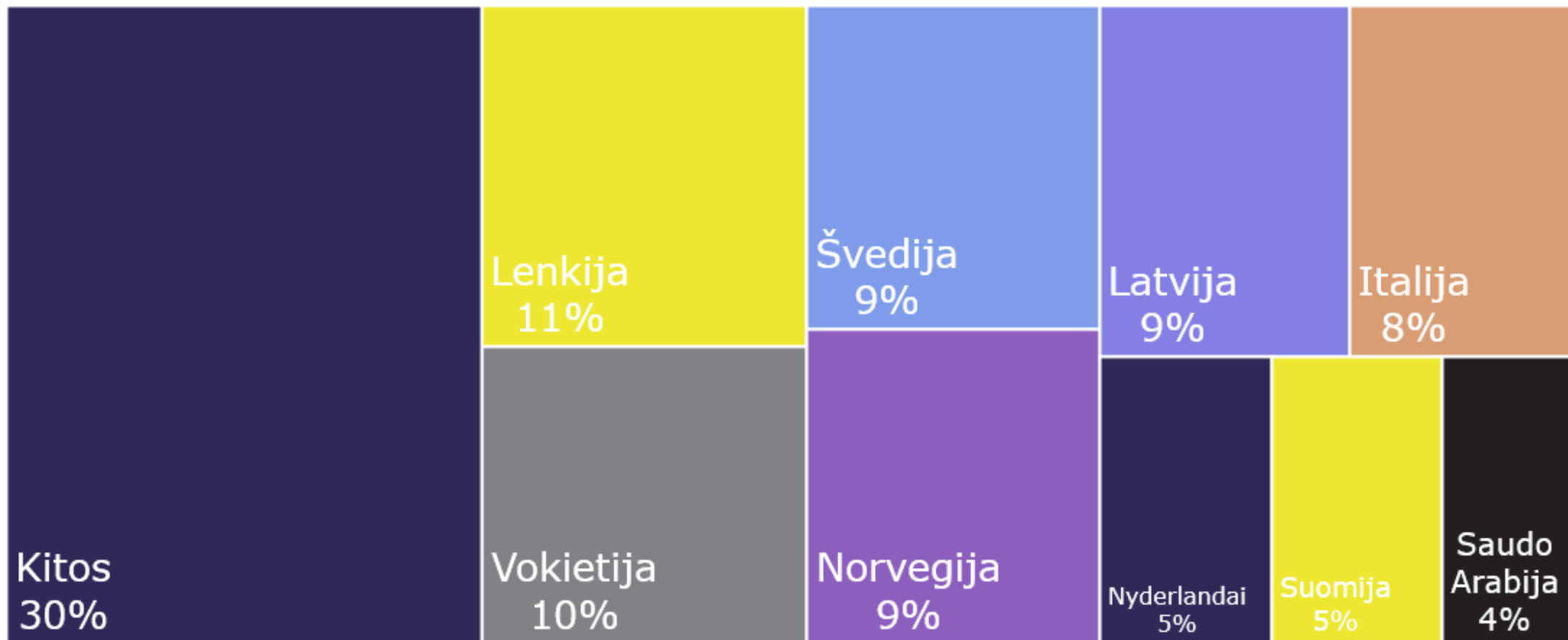
Lietuviškos kilmės prekių eksportas iš Panevėžio apskrities, mln. Eur

- Lietuviškos kilmės prekių eksporto vertė Panevėžio apskrityje siekė **1,9 mlrd. Eur** ir sudarė **6,9%** visos lietuviškų prekių eksporto vertės Lietuvoje.
- 2022 m. per metus eksporto vertė **išaugo 345,1 mln. Eur** arba **22,6%** (Lietuvoje 26,7%).
- Vidutiniu laikotarpiu (2018-2022 m.) **išaugo 647,2 mln. Eur** arba **po 11,2%** kasmet (Lietuvoje po 12,0% kasmet).

“ Lenkija ir Vokietija – pagrindinės Panevėžio apskrities įmonių eksporto partnerės

Pagrindinės eksporto partnerės Panevėžio apskrityje, 2022 m.

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

ES - pagrindinė eksporto rinka

- Pagrindinė (**68,3%**) eksporto rinka – **ES-27**.
- Pagrindinės **ne ES** partnerės:
  - **Norvegija** (171,7 mln. Eur arba 9,2%)
  - **Saudo Arabija** (73,5 mln. Eur arba 3,9%)
  - **Jungtinės Valstijos** (51,6 mln. Eur arba 2,8%)
  - **Jungtinė Karalystė** (39,8 mln. Eur arba 2,1%)
  - **Marokas** (29,2 mln. Eur arba 1,6%)

Eksportas labiausiai augo į:

- Lenkiją (80,8 mln. Eur arba 64,1%)
- Saudo Arabiją (71,3 mln. Eur arba 34 kartus)
- Vokietiją (56,0 mln. Eur arba 45,0%)

Eksportas labiausiai mažėjo į:

- Rusiją (65,5 mln. Eur arba 73,2%)
- Pietų Afriką (29,8 mln. Eur arba 79,5%)
- Nigeriją (9,9 mln. Eur arba 58,9%)

Eksportas pagal prekių grupes Panevėžio apskrityje, 2022 m.

Didžiausią lietuviškos kilmės prekių eksporto dalį sudarė:

- **Pienas** ir jo produktai, **kiaušiniai**, **medus** (14,2%)
- **Baldai** (12,8%)
- **Elektros mašinos** ir įranga (11,8%)

Sparčiausiai lietuviškos kilmės eksportas augo:

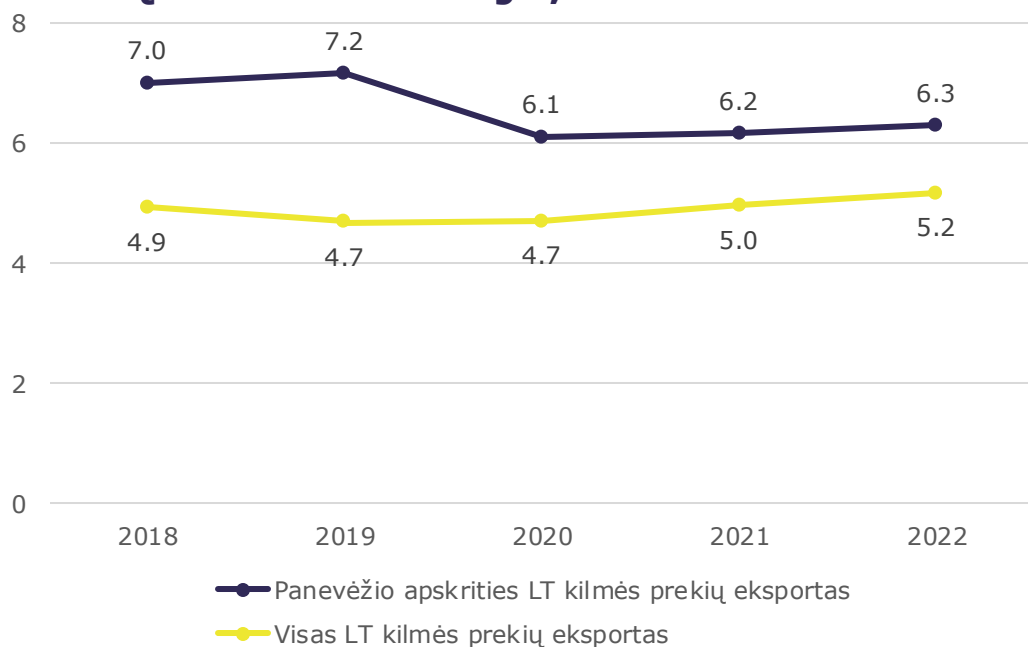
- **Pieno** ir jo produktų, **kiaušinių**, **medaus** (96,1 mln. Eur arba 56,4%)
- **Javų** (81,7 mln. Eur arba 62,9%)
- **Malybos produkcijos**, **salyklo** (54,6 mln. Eur arba 42,0%)

Labiausiai lietuviškos kilmės eksportas mažėjo:

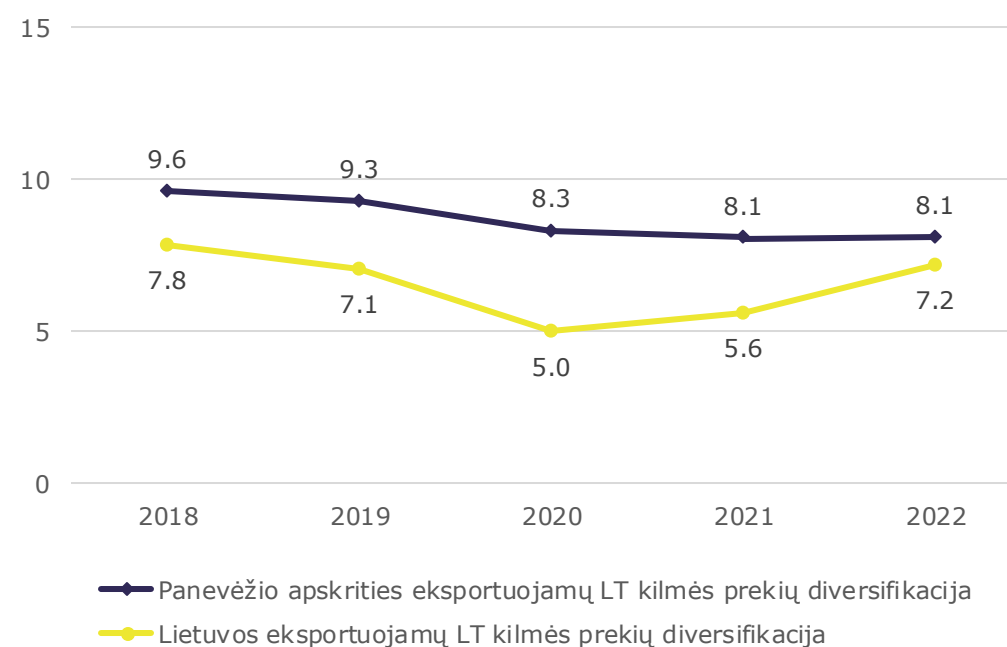
- **Antžeminio transporto priemonių**, jų dalių ir reikmenų (25,7 mln. Eur arba 19,3%)
- **Elektrų mašinų** ir įrangos (9,9 mln. Eur arba 4,3%)
- **Augalinių tekstilės puoščių** (5,8 mln. Eur arba 33,6%)

HHI* vertė parodo pakankamai gerai diversifikuotas tiek eksportuojamas prekes, tiek jų realizavimo rinkas.

Lietuviškos kilmės prekių eksporto rinkų diversifikacija, %

Lietuviškos kilmės prekių diversifikacija, %

*HHI - Herfindahl-Hirschman indeksas plačiai naudojamas įvertinti rinkos diversifikaciją ir konkurencingumą, dažnai naudojamas prieš ar po įmonių įsigijimų ir susijungimų. Kuo rodiklio vertė arčiau 0, tuo didesnė eksporto diversifikacija.

Žemiau 0,01 (arba <1% (arba 100 taškų) - labai konkurencinga rinka/pramonė

Žemiau 0,15 (arba <15%, 1500 taškų) - nekoncentruota rinka/pramonė

Tarp 0,15 ir 0,25 (15%-25%, 1500-2500) - vidutinė rinkos/pramonės koncentracija

Virš 0,25 (> 25% arba 2500 taškų) - aukšta rinkos/pramonės koncentracija

Apibendrinimas

- Panevėžio apskritis yra penkta didžiausia šalyje. Sukuriama BVP atotrūkis yra mažesnis nuo ketvirtoje vietoje esančios Šiaulių apskrities nei nuo šeštoje vietoje esančios Telšių apskrities.
- Panevėžio apskritis pramoninė. Apdirbamoji gamyba sudaro santykinai didelę ekonominio aktyvumo dalį; į ją pritraukiama daugiausiai TUI. Didžiausi darbdaviai irgi yra gamybinės įmonės.
- Nors pramonės įmonės yra pasiskirsčiusios visose savivaldybėse, pastebima ryškesnė koncentracija Panevėžio mieste, ypač investicijų atžvilgiu. Tai gali vesti prie didėjančios atskirties tarp savivaldybių ateityje.
- Orientacija į gamybinių sektorių lemia ir aukštą eksporto intensyvumą apskrityje. Tai palengvina įmonių plėtrą ir skatina jų augimą, tačiau iš kitos pusės gali kelti rizikas dėl didelės ekonominės priklausomybės nuo situacijos užsienio rinkose.
- Pramoninė apskrities specializacija, tikėtina, prisideda ir prie to, jog vyrų užimtumas yra didesnis nei moterų. Panevėžio apskritis yra viena iš dviejų Lietuvoje, kurioje moterų nedarbas yra didesnis nei vyrų. Jis taip pat didesnis nei šalies vidurkis.
- Nors apdirbamoji gamyba yra vienas iš sektorių, kuriame darbuotojų našumas yra didesnis nei vidutinis, aukščiausią darbo užmokestį gauna dirbantieji sektoriuose, kuriuose dominuoja viešosios paslaugos. Santykinai žemesnis darbo užmokestis dominuojančiame sektoriuje turėtų apsunkinti darbuotojų pritraukimą ir išlaikymą.

www.inovacijuagentura.lt